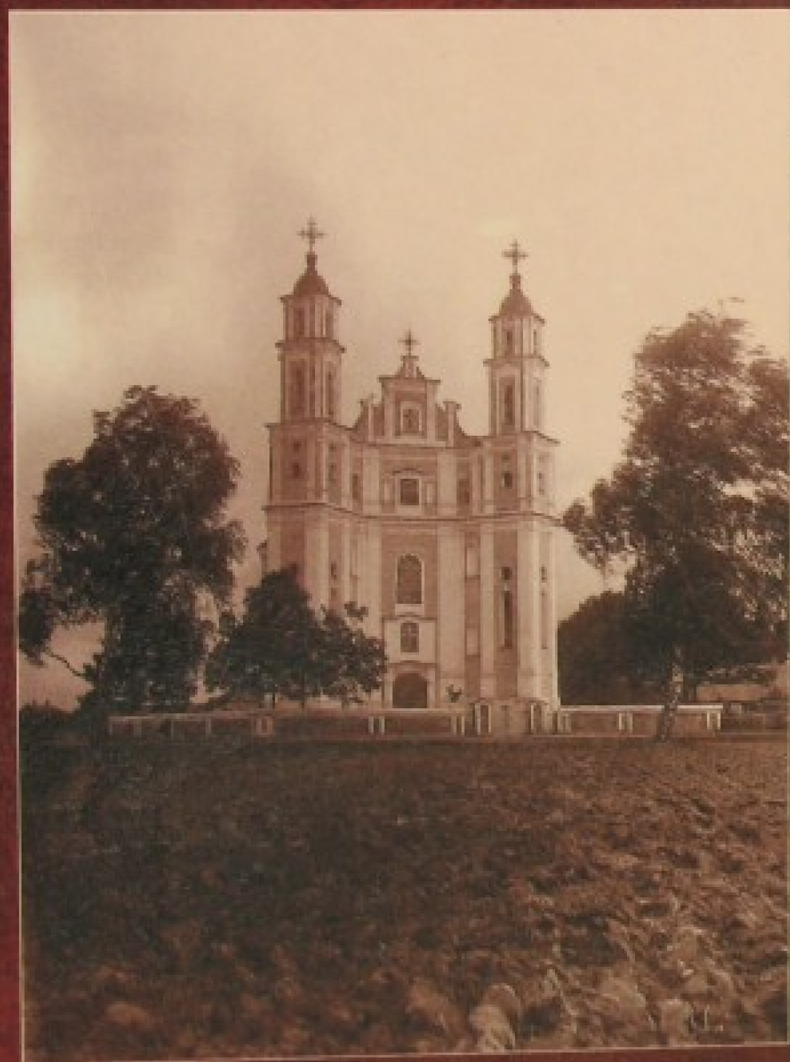
Хрысціянскія

Храмы Беларусі

НА ФОТАЗДЫМКАХ ЯНА БАЛЗУНКЕВІЧА

Пачатак XX стагоддзя

ХРЫСЦІЯНСКІЯ ХРАМЫ БЕЛАРУСІ

Да двухтысячагоддзя
Ісуса Хрыста

Да двухтысячагоддзя Ісуса Хрыста

ХРЫСЦІЯНСКІЯ
ХРАМЫ БЕЛАРУСІ

НА ФОТАЗДЫМКАХ ЯНА БАЛЗУНКЕВІЧА
Пачатак XX стагоддзя

Christian Churches and Temples of Belarus in the pictures of Ian Balzunkevich, early XX century

2-ое выданне

Мінск «Ураджай»
2001

Рэдакцыйны савет: *Я.В.МАЛАШЭВІЧ* (старшыня), *В.Д.ЗАЙЦАЎ*, *У.А.ГЕРАСІМОВІЧ*, *А.М.ХІЛЬКЕВІЧ*

Аўтар уступнага артыкула і подпісаў пад ілюстрацыямі *А.М.КУЛАГІН*

Укладальнікі *А.М.КУЛАГІН*, *У.А.ГЕРАСІМОВІЧ*

Мастакі *Э.Э.ЖАКЕВІЧ*, *А.М.ХІЛЬКЕВІЧ*

ХРЫСЦІЯНСКІЯ ХРАМЫ БЕЛАРУСІ
НА ФОТАЗДЫМКАХ ЯНА БАЛЗУНКЕВІЧА
Пачатак XX стагоддзя

Укладальнікі
КУЛАГІН Анатолій Мікалаевіч
ГЕРАСІМОВІЧ Уладзімір Анатольевіч

Мінск, выдавецтва «Ураджай»
На беларускай і англійскай мовах

Рэдактар *У.А.Герасімовіч.*
Рэдактар замежнага тэксту *Л.Д.Кас'янава.*
Пераклад на англійскую мову *Е.М.Яфрэмкава.*
Мастакі *Э.Э.Жакевіч, А.М.Хількевіч.*
Мастацкае рэдагаванне, камп'ютэрная апрацоўка ілюстрацый *У.В.Перліна.*
Тэхнічныя рэдактары *В.А.Віценка, Г.М.Хейфец.*
Карэктары *Л.К.Місуна, Ю.А.Паўлюкевіч.*
Заг. камп'ютэрным аддзелам *Г.Л.Гутырчык.*
Камп'ютэрная вёрстка *В.А.Дыбчук.*

Падпісана да друку з гатовых дыяпазітываў 04.01.01.
Фармат 84x108 1/16. Папера афс. № 1. Гарнітура Гарамонд. Афсетны друк.
Ум. друк. арк. 19,32. Ум. фарб.-адб. 39,06. Ул.-выд. арк. 14,47. Тыраж 2100 экз. Заказ 157.
Падатковая льгота — Агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь ОК РБ 007-98, ч. 1; 22.11.20.600.
Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Выдавецтва "Ураджай"» Дзяржаўнага камітэта Рэспублікі Беларусь па друку.
Ліцэнзія ЛВ № 8 ад 16.08.2000. 220048, Мінск, пр. Машэрава, 11.
Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Мінская фабрыка каляровага друку». 220024, Мінск, вул. Каржанеўскага, 20.

ISBN 985-04-0399-3

© Укладанне і тэкст Кулагін А. М., Герасімовіч У. А., 2000
© Афармленне Жакевіч Э. Э., Хількевіч А. М., 2000
© Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Выдавецтва "Ураджай"», 2000

З якой пяшчотай і ўсхваляванасцю, пачуццём прыналежнасці і дачынення да мінулага мы ўзіраемся ў старадаўнія, пакрытыя рыжаватай пацінай часу рэліквійныя фотаздымкі – ці то паабводжаныя авалам з галубкамі закаханыя, ці сямейная пара ля студыйнай класічнай калоны, ці выгляд роднага горада, вёскі і іх архітэктурныя манументы!

Зараз фатаграфія – рэч звычайная. Але напачатаку XX ст. яна сапраўды ўспрымалася цудам тэхнікі. Фотаздымак не кідалі нядбайна ў неаформлены альбом ці запыленую скрыню, а акуратна афармлялі ў мудрагелістую рамку як каштоўную рэліквію, яго песцілі, памяшчалі на «чырвонае» месца ў хаце. Фотаздымак з'яўляўся аўтарскім творам і абавязкова ставілася прозвішча фатографа ці фірмы.

У пачатку III тысячагоддзя ад Ражства Хрыстова даволі цікава вярнуцца на стагоддзе назад праз тыя фотаздымкі, якія здольны данесці да нас дух эпохі, яе людзей, творы іх стваральнай працы, помнікі хрысціянскай культуры. І ў гэтых адносінах бясцэннай крыніцай з'яўляецца творчасць фатографа-краязнаўцы Яна Балзункевіча, які зафіксаваў на працягу 1905—1914 гг. хрысціянскія храмы Беларусі.

У шматлікіх альбомах фатографа перад намі раскрываецца шырокая панарама нацыянальнай хрысціянскай архітэктурнай спадчыны Беларусі – манументальныя касцёлы і цэрквы ад глыбокай старажытнасці (Барыса-Глебская царква ў Навагрудку) да пачатку XX ст. (касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла ў в. Старыя Васілішкі), ад старажытнарускага стылю (Свята-Барыса-Глебская царква ў Гродне) да мадэрна (касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі і святога Міхаіла Архангела ў в. Дунілавічы). Ілюстраваная фотакамерай архітэктурная гісторыя хрысціянства пераконвае, што Беларусь напачатаку мінулага стагоддзя не была занядбаным і забытым Богам Заходне-Рускім краем, глухой, далёкай ад еўрапейскай цывілізацыі правінцыяльнай ўскраінай. І сапраўды, не многія заходнееўрапейскія паселішчы маглі б пахваліцца сваім «Нотр-Дам дэ Пары», які ўзносіць цыклапічныя вышынныя вежы над радавой вясковай драўлянай забудовай. А такія гіганцкія нават для гарадскога маштабу храмы маюцца ў многіх беларускіх мястэчках і нават вёсках. Дастаткова глянуць на фатаграфіі храмаў у Лужках, Беразвеччы, Грыневічах.

Спадчына Яна Балзункевіча – яркае сведчанне талерантнасці фатографа. Ён не класіфіцыруе помнікі архітэктуры па канфесіянальнай прыналежнасці, размяшчае іх у альбомах так, як яны сустракаліся на яго шляху. З любоўю і павагай, грунтоўна і ўдумліва Балзункевіч ўстанаўлівае штатыў у найбольш зручнай кропцы з'ёмкі як перад каталіцкім, так і перад праваслаўным храмам.

Некаторыя фатаграфіі адлюстроўваюць працэс будаўніцтва храма, калі «ўсёй грамадой» вернікі-сяляне сваімі намаганнямі і матэрыяламі ўзводзяць святыню. І сапраўды, будаўніцтва

вясковага храма адбывалася па рашэнню той ці іншай рэлігійнай абшчыны, прыхода, парафіі, якая «па дагавору» збірала сродкі (з удавы, салдата і батрака — 1 рубель, з гаспадара — 3) і абавязвалася забяспечыць яго падводамі, матэрыялам, рабочай сілай.

Але асабліва каштоўнымі з'яўляюцца фатаздымкі Балзункевіча не захаваўшыхся архітэктурных помнікаў. Дзякуючы ім вяртаюцца ў скарбніцу нацыянальнай гісторыка-архітэктурнай спадчыны страчаныя ў ліхалеццях XX ст. храмы ў Беразвеччы, Беразіно, Бродаўцы, Вяляцічах, Гродне. Фатаграфіі Балзункевіча ўзбагацілі нашы ўяўленні аб храмах у Дзікушках, Залессі, Койданаве, Радзівонішках, Солах, Хатаевічах і ў іншых паселішчах Беларусі.

Фатограф-краязнаўца не абышоў увагай пабудовы менш рэпрэзентатыўныя – невялікія вясковыя драўляныя храмы, культавую прыналежнасць якіх часам паказвала толькі макаўка ці крыж над гонтавым дахам. Дзякуючы гэтаму мы маем магчымасць папоўніць нашы веды аб найбольш ранімай і недаўгавечнай вобласці архітэктуры — народным драўляным дойлідстве. Захоплены краязнаўца знаёміць нас са страчанымі драўлянымі храмамі ў Далматаўшчыне, Лошніцы, Мсціжы, Прылепах, Самахвалавічах і іншых.

Фотаальбомы Балзункевіча дазваляюць уявіць выгляд многіх хрысціянскіх храмаў пачатаку XX ст. і асэнсаваць тыя змены, якія яны спазналі. Гэта культавыя помнікі ў Барунах, Барысаве, Глыбокім, Самуйлавічах, Станькаве і іншыя. Надзвычайна непазнавальнымі на фоне фатаграфій Балзункевіча паўстаюць перад намі касцёлы ў Заслаўі і Сталовічах, якія, аказваецца, былі ўвенчаны маляўнічым пяцікупаллем у выніку прыстасавання пад праваслаўныя цэрквы. Неацэнная важнасць гэтага фотаархіва ў рэстаўрацыйнай практыцы рэспублікі, якая набыла шырокі размах на рубяжы тысячагоддзяў на дзяржаўным і канфесійным узроўні.

Фіксуючы творы храмавага дойлідства, Балзункевіч перадае не толькі статычную прыгажосць архітэктуры, але і жывы яе прыродны і сацыяльны антураж. Не думаю, што ён спецыяльна расстаўляў вяскоўцаў каля храма для з'ёмкі. З прыездам фатографа інстынктыўна збягалася ўся вёска — звычайныя людзі з дапытлівасцю «камянелі» перад камерай ва ўрачыстай падцягнутай позе, жадаючы таксама трапіць у аб'ектыў. Сярод персанажаў гэтых ілюстрацый — гарадавы ці прыстаў у парадней позе з рукой на шашцы, мужыкі і жанчыны, якія пакінулі па выпадку на імгненне бясконцую сялянскую працу, гуллівыя дзеткі і ўвесь антураж таго далёкага ад нас жыцця.

У альбом увайшла найбольш рэпрэзентатыўная частка фатаграфічнай спадчыны Я. Балзункевіча, якая захоўваецца ў Аддзеле рукапісаў Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Я. Коласа Нацыянальнай Акадэміі навук Беларусі. Арэал яго вандраванняў ахопліваў тэрыторыю Беларусі, Прыбалтыкі і Польшчы. Прадметам цікавасці фатографа-мастака былі не толькі храмы, але і гістарычныя мясціны, старажытныя гарадзішчы, пагосты, прыдарожныя крыжы, каплічкі. З пачаткам першай сусветнай вайны фатограф вымушаны пераключыцца на фотафіксацыю яе падзей.

Фатаграфія пачатку мінулага стагоддзя – гэта бясцэнны і бясспрэчны гістарычны дакумент. Дапытліва і зацікаўлена ўглядаючыся ў гэтыя здымкі, мы набываем магчымасць ўваскрашаць у сваёй свядомасці нашу мінуўшчыну, пераносіцца ў яе ауру.

А. М. Кулагін

There is such tenderness, excitement and the feeling of belonging and relation to the past, with which we peer into the old relic photos covered with reddish haze! A couple of beloved, encircled with a doves-oval, a married couple near a classical studio column, a landscape of a native town or village, their architectural monuments ...

Now, photography is a usual thing. Though at the beginning of the XXth century it was taken as an extraordinary technical wonder. A photo was not negligibly dropped into an unorganized, disordered album or a dusty chest. It was accurately put into a refined frame, as a precious relic; one took care of it, put it to the "holy" place in the hut. A photo was an original author's piece of work, and necessarily bore his or a company's name indicated on it.

At the beginning of the third millennium from the Christ's Birth, it seems interesting to return back over a century through those photos which can bring to us the atmosphere of the epoque, its people and their masterpieces, the monuments of the Christian culture. In this respect, the creation work of photographer and landscape explorer Ian Balzunkevich who, during 1905-14, took the Christian churches and temples of Belarus is a valuable source.

His numerous albums open to us the broad panorama of the national architectural Christian heritage of Belarus: monumental cathedrals and churches dated back to the ancient times (Boris and Gleb Church in Navagrudak) and to the early XXth century (St. Apostles Peter and Paul Roman Catholic Church in Staryia Vassilishki village), referred to ancient Russian style (St. Boris and Gleb Church in Grodna) and to modernist style (Roman Catholic Church of St. Mary and St. Archangel Michael in Dunilavichy village). The architectural history of Christianity, illustrated with a camera, urges that Belarus, at the beginning of the past century, was not an abandoned, deserted Western-Russian land far from the European civilization. In fact, just a few Western European settlements could show off with their own "Notre Dame de Paris" which would raise up its Cyclopes' towers over the ordinary village wooden huts. There are, however, such temples gigantic even for an urban landscape in numerous Belarusian small towns and even villages. It is enough to look at the photos of the churches in Luzhki, Berazvecha, Grynyavichy.

The heritage of Ian Balzunkevich is a bright evidence of photographer's tolerance. He does not classify the monuments of architecture by their denomination, but places them in his album in the order he met them in his way. With love and respect, thoroughly and thoughtfully, Balzunkevich would fix his holder in the most convenient place in front of either Catholic or Orthodox church.

Some photos perform the process of the construction of a church, when 'in a crowd' with all the money gathered at mutual will and agreement, villains erect a holy church with their own efforts and materials. The construction of a village church was, in fact, accomplished by decision of a religious com-

munity or parish which gathered money (50 kopecks from a widow, a ruble (100 kopecks) from a householder) and took an obligation to provide with drays, material and work force.

But the most precious are Balzunkevich's photos of the architectural monuments which are not retained. Thanks to them, the churches in Berazvecha, Berazino, Brodavets, Vyalyatsichi, Grodna, lost during the hard years of the XXth century, return back to the national treasury of the historical-architectural heritage. Balzunkevich's photos have enriched our ideas of the churches in Dzikushy, Zalesse, Koidanava, Radzivonishki, Soly, Khatayevichy and many other settlements of Belarus.

A photographer, a landscape explorer, did not ignore less representative constructions, like village wooden churches, their denomination was marked only by a single cupola or a simple cross over a wooden roof. Thanks to this, we have an opportunity to enrich our knowledge of the most fragile and short-lived field of architecture, popular erection of wood. The enthusiastic explorer presents to us the lost wooden churches in Dalmataushchyna, Loshnitsa, Mstsizh, Prylepy, Samahvalavichy and many others.

Balzunkevich's photos let imagine the outlook of many Christian churches of the early XXth century and realize the changes they saw. They are cult monuments in Baruny, Barysau, Glybokaye, Samuilavichy, Stankava, etc. It seems almost impossible for us to recognize the Catholic churches in Zaslauye and Stalovichy, shown in the pictures of Balzunkevich, because they have been furnished with five-cupola roofs indicating that they are now Orthodox churches. The importance of this photo archive for the restoration practice of the republic, which has reached wide scales at the border-line of the millenniums, at the state and religious levels, is hardly evaluated.

Fixing the pieces of church construction, Balzunkevich passes not only the lost beauty of architecture, but its live natural and social entourage. I do not think that he intended to arrange villains in front of a church for taking photos. When he came to the village, all instinctively rushed to him, ordinary people stuck frozen with curiosity in the view of camera, a solemnly trimmed posture, eager to get under a shot. Among the characters of those illustrations there are a policeman or police-officer, gala postured, hand to a sword, ordinary men and women who, for such an occasion, quitted their perpetual routine for a while, and lively kids, with all entourage of that life we know so little about.

The album includes the most representative photos from the heritage of Ian Balzunkevich, which is archived in the Department of manuscripts of the Central scientific library named after Yakub Kolas, in the National Academy of Sciences of Belarus. The routs of his travels covered Belarus and Poland. The object of his interest made not only churches, but historical places, ancient urban settlements, churchyards, roadside crosses, chapels. With the beginning of the World War I, the photographer had to commit himself to the fixation of its events.

Photography of the beginning of the past century is a precious and indisputable historical document. Looking curiously and with great interest at these photos, we acquire an opportunity to revive our past with our own eyes and to get into its aura.

ФОТАЗДЫМКІ

1

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Акцябр (Хатаевічы), Лагойскі раён, Мінская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Aktsyabr (Khatayevichy) village, Lagoisk district, Minsk region

Пабудаваны ў 1803 г. У 1884 г. зачынены і прапанаваны пад праваслаўную царкву, аднак з-за сваёй трухлявасці застаўся незапатрабаваным. У 1906 г. на сродкі графіні Кацярыны Тышкевіч намаганнямі ксяндза Рацэвіча храм быў адноўлены. Яго архітэктура набыла рысы эклектызму. Касцёл не захаваўся.

2

Свята-Пакроўская царква
в. Алекшыцы, Бераставіцкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Intercession
Alekshytsy village, Berastavitsa district, Grodna region

Пабудавана ў 1865—1871 гг. паводле праекта архітэктара І. Міхаэліса ў эклектычным стылі з элементамі готыкі і праваслаўна-царкоўных канонаў.

3

Касцёл
в. Асава, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church
Asava village, Voranava district, Grodna region

Пабудаваны ў XVIII ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства. Касцёл не захаваўся.

4

Свята-Пакроўская царква
в. Асінагарадок, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Intercession
Asinagaradok village, Pastavy district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1856 г. з дрэва на сродкі князя Ігнацiя Любецкага на месцы папярэдняга драўлянага храма (1782 г.). Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

5

Спаса-Праабражэнская царква
г.п. Астрына, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Transfiguration Church
Astryna town, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудавана ў 1855 г. Помнік эклектычнай архітэктуры з элементамі класіцызму і рэтраспектыўна-рускага стылю.

6

Свята-Васкрасенская царква
г. Ашмяны, Гродзенская вобласць

The Holy Resurrection Church
Ashmyany, Grodna region

Пабудавана ў 1875 г. Пасля заняпаду ў савецкі час адрэстаўрыравана і адчынена ў 1990 г. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

7

Касцёл святога Юзафа
в. Барадзінічы, Браслаўскі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Jozef
Baradzinichy village, Braslau district, Vitsebsk region

Збудаваны ў 1905 г. У 1930-я гг. зачынены, перададзены вернікам у 1990-я гг. Архітэктура храма пазбаўлена вызначанай мастацка-стылёвай афарбоўкі.

8

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
в. Баруны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Baruny village, Ashmyany dictrict, Grodna region

Пабудаваны ў 1747—1757 гг. паводле праекта архітэктара А. Асікевіча як царква базыльянскага манастыра. У 1833 г. манастыр перайшоў да праваслаўных. У 1922 г. храм стаў касцёлам. Выразны помнік архітэктуры "віленскага барока" і ракако. Касцёл дзейнічае.

9

Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі
г. Барысаў, Мінская вобласць

The Virgin Mary Roman Catholic Church
Barysau, Minsk region

Пабудаваны ў 1823 г. намаганнямі ксяндза Ануфрыя Гзоўскага і па фундацыі гарадскога старосты Адама Казаноўскага. Перабудаваны ў 1836—1837 гг. У час страшэннага пажару 1900 г. касцёл гарэў. У савецкі час выкарыстоўваўся як спартыўная зала. Помнік позняга класіцызму (ампіру). Касцёл адрэстаўрыраваны, дзейнічае.

10

Касцёл святога Іаана Хрысціцеля
в. Бенякoні, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Joann God-father
Benyakoni village, Voranava district, Grodna region

Пабудаваны ў XIX ст. у стылі народнага драўлянага дойлідства. Касцёл не захаваўся.

11

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
в. Беразвечча (у межах г. Глыбокае), Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Berazvecha village, Glybokaye district, Vitsebsk region

Будаўніцтва храма распачаў у 1751 г. архітэктар Я.К. Глаўбіц, а скончыў Я.Т. Дзідэрштэйн у 1756 г. Архітэктурны комплекс цалкам сфарміраваўся да 1767 г. У 1919 г. царква перайшла да каталікоў і асвечана ў касцёл святых Пятра і Паўла. У 1960-я гг. касцёл разбураны. Помнік архітэктуры ракако.

12

Спаса-Праабражэнская царква
г.п. Беразіно, Мінская вобласць

The Transfiguration Church
Berazino, Minsk region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. Твор народнага драўлянага дойлідства. Царква не захавалася.

13

Свята-Троіцкая царква
в. Бродаўка, Барысаўскі раён, Мінская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Brodauka village, Barysau district, Minsk region

Пабудавана ў 1868 г. на месцы папярэдняга уніяцкага драўлянага храма 1799 г. Існавала да Вялікай Айчыннай вайны. Твор народнага драўлянага дойлідства з рысамі рэтраспектыўна-рускага стылю.

14

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква
г.п. Бягомль, Докшыцкі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Nativity of the Virgin
Byagoml, Dokshytsy district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. у рэтраспектыўна-рускім стылі. Царква не захавалася.

15

Свята-Пакроўская царква
в. Бялавічы, Мастоўскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Intercession
Byalavichy village, Masty district, Grodna region

Над уваходам у храм надпіс: "Сей храм построен тщением помещицы Гонораты Оскирко в 1822 г."
Помнік архітэктуры ампіру. Царква дзейнічае.

16

Касцёл святога Юзафа
г. Валожын, Мінская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Jozef
Valozhyn, Minsk region

Пабудаваны ў 1816 г., у 1864 г. пераасвячоны ў праваслаўную царкву. Помнік архітэктуры позняга класіцызму (ампіру). Касцёл у стадыі рэстаўрацыі. Дзейнічае.

17

Царква Раўнаапостальных Канстанціна і Алены
г. Валожын, Мінская вобласць

The Church of Constantine and Helen, the Equi-Apostles
Valozhyn, Minsk region

Пабудавана ў 1866 г. Помнік драўлянага дойлідства з рысамі рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква . дзейнічае.

18

Касцёл святога Іаана Хрысціцеля
в. Васілішкі, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Joann God-father
Vassilishki village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудаваны ў 1769 г. пры кляштары дамініканцаў. З 1832 г. пераабсталяваны пад праваслаўную царкву. У 1919 г. зноў вернуты каталікам. У гады савецкай улады зачынены, каталіцкія набажэнствы адноўлены ў 1980-я гг. Касцёл — помнік архітэктуры позняга барока.

19

Свята-Петра-Паўлаўская царква
в. Вензавец, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of St. Peter and St. Paul
Venzavets village, Dzyatlava district, Grodna region

Пабудавана ў 1872—1875 гг. у цэнтры вёскі. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

20

Свята-Аляксандра-Неўская царква
в. Верцялішкі, Гродзенскі раён

St. Alexander Nevsky Church
Vyartselishki village, Grodna district

Пабудавана ў 1854 г. паводле праекта архітэктара Я.М. Фардона на месцы папярэдняга струхнелага драўлянага храма. Помнік архітэктуры ампіру.

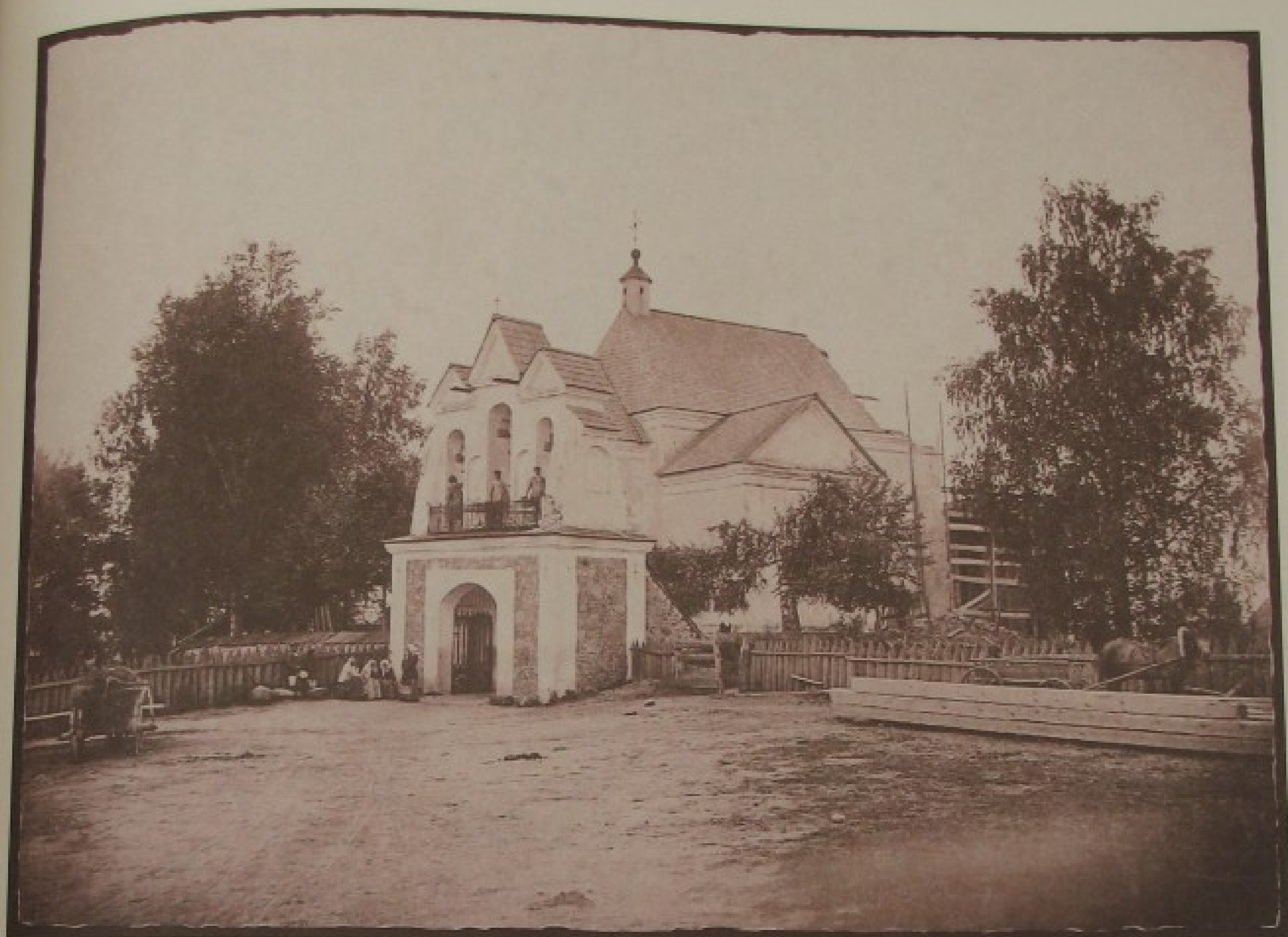
21

Касцёл
г. Вілейка, Мінская вобласць

The Roman Catholic Church
Vileika, Minsk region

Пабудаваны ў 2-й палове XVIII ст., пасля 1863 г. перароблены на царкву. Твор архітэктуры барочна-класіцыстычнага стылю, які ў XIX ст. набыў рысы рэтраспектыўна-рускага стылю. Касцёл не захаваўся.

22

Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Вішнева, Валожынскі раён, Мінская вобласць

The Annunciation of Holy Virgin Maria Roman Catholic Church
Vishneva village, Valozhyn district, Minsk region

Пабудаваны ў 1637—1641 гг. У 1771 г. створана дэкаратыўна-насычанае аздабленне інтэр'ера, у 1906 г. зменена завяршэнне вежаў. Помнік архітэктуры барока.

23

Свята-Казьма-Дзям'янаўская царква
в. Вішнева, Валожынскі раён, Мінская вобласць

The Church of St. Kazma and St. Dzyamyan
Vishneva village, Valozhyn district, Minsk region

Пабудавана ў 1865 г. на ўзнёслым беразе р. Альшанка. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

24

Касцёл Візітацыі Найсвяцейшай Дзевы Марыі
г.п. Вялікая Бераставіца, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Virgin Mary
Vyalikaya Berastavitsa, Grodna region

Пабудаваны ў 1615—1620 гг. па фундацыі ўладальніка мястэчка Гераніма Хадкевіча, у сярэдзіне XVIII ст. часткова перароблены. Помнік архітэктуры ранняга барока.

25

Свята-Аляксандра-Неўская царква
в. Вялікія Крывічы, Валожынскі раён, Мінская вобласць

St. Alexander Nevsky Church
Vyalikiya Kryvichy village, Valozhyn district, Minsk region

Пабудавана ў 1864 г. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

26

Свята-Пакроўская царква
в. Вяляцічы, Барысаўскі раён, Мінская вобласць

The Transfiguration Church
Vyalyatsichy village, Barysau district, Minsk region

Пабудавана ў канцы XVIII ст. з цэглы, перабудавана ў сярэдзіне XIX ст. Помнік архітэктуры класіцызму і рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква не захавалася.

27

Касцёл Найсвяцейшага Імя Марыі
в. Вярэйкі, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць

The Holy Name of Mary Roman Catholic Church
Vyareiki village, Vaukavysk district, Grodna region

Пабудаваны ў 1848 г. На працягу 1870–1872 гг. перададзены пад праваслаўную царкву. Помнік архітэктуры класіцызму. Касцёл дзейнічае.

28

Капліца **The Chapel**

в. Гайцюнішкі, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць Gaitsiunishki village, Voranava district, Grodna region

Пабудавана ў 1633 г. як кальвінскі збор і пахавальня сям'і Нонхартаў. Помнік архітэктуры готыкі і рэнесансу. Ад капліцы засталіся руіны, часткі сцен.

29

Касцёл
в. Галынка, Гродзенскі раён

The Roman Catholic Church
Galynka village, Grodna district

Пабудаваны ў пачатку XX ст. у стылі архітэктуры неакласіцызму. Касцёл не захаваўся.

30

Касцёл святога Іаана Хрысціцеля
в. Гальшаны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Joann God-father
Galshany village, Ashmyany district, Grodna region

Першы касцёл узведзены ў пачатку XVI ст. У 1618 г. ён перабудаваны ў стылі барока па фундацыі Паўла Сапегі пад кальвінскі збор. У пачатку 1770-х гг. будынак разабраны амаль да падмурка і на яго месцы пабудаваны новы каталіцкі храм. Помнік архітэктуры барока. У 1990-я гг. адрэстаўрыраваны.

31

Свята-Георгіеўская царква
в. Гальшаны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of St. George
Galshany village, Ashmyany district, Grodna region

Пабудавана ў 1901 г. з цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

32

Спаса-Праабражэнская царква
г.п. Гарадзея, Нясвіжскі раён, Мінская вобласць

The Transfiguration Church
Garadzeya, Nyasvizh district, Minsk region

Пабудавана ў 1808 г. Помнік народнага драўлянага дойлідства. Царква дзейнічае.

33

Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі
г.п. Гарадзішча,
Баранавіцкі раён,
Брэсцкая вобласць

The Roman Catholic Church of the Virgin Mary
Garadzishcha, Baranavichy district, Brest region

Мураваны храм пабудаваны ў 1640(62) г. ваяводам Янам Камінскім. У 1839 г. пераасвечаны ў праваслаўную Свята-Троіцкую царкву. У 1919 г. зноў ператвораны ў касцёл, перабудоўваўся ў 1930 г. Зараз адноўлены. Помнік архітэктуры барока.

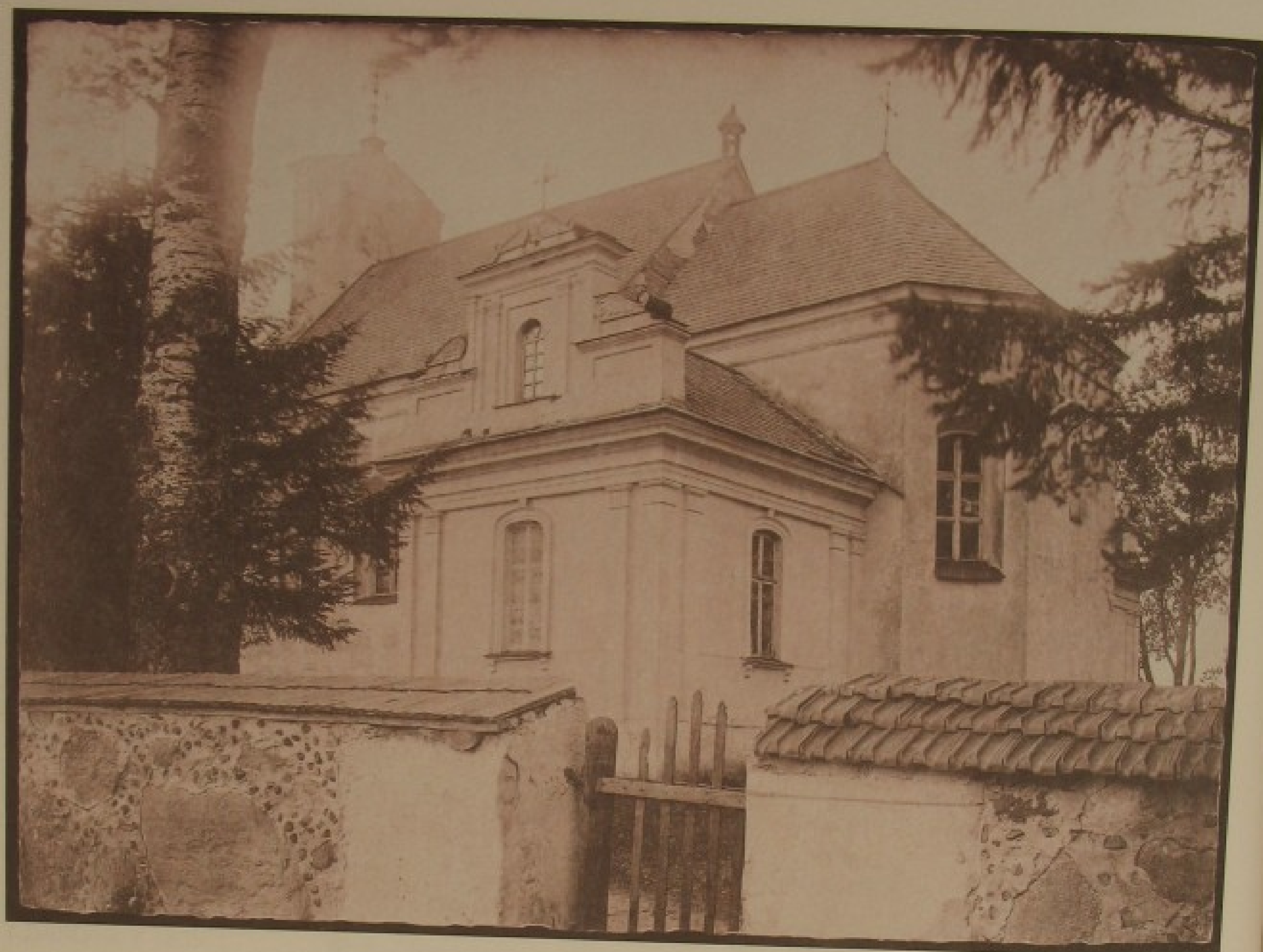

34

Свята-Петра-Паўлаўская царква
в. Гарнастаевічы, Свіслацкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of St. Peter and St. Paul
Garnastayevichy village, Svislach district, Grodna region

Пабудавана ў 1-й палове XIX ст. з бутавага каменю. Помнік архітэктуры позняга класіцызму.

35

Касцёл святога Мікалая
в. Геранёны, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Michael
Geraniony village, Iuye district, Grodna region

Узведзены ў 1519 г. У 1779 г. пасля пажару адрамантаваны на сродкі Яна Пробача. Помнік архітэктуры позняга барока і класіцызму. Касцёл дзейнічае.

36

Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Германавічы,
Шаркаўшчынскі раён,
Віцебская вобласць

The Annunciation of Holy Virgin Maria Roman Catholic Church
Germanavichy village,
Sharkaushyna district,
Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1787 г. на сродкі Ігнацыя Зрыні-Шырына. Закрыты ў 1940-я гг. Аддадзены вернікам у 1988 г. Касцёл — помнік архітэктуры "віленскага барока".

37

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Германішкі, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Germanishki village, Voranava district, Grodna region

Збудаваны ў 1886—1909 гг. з бутавага каменю. Помнік архітэктуры неаготыкі. Касцёл дзейнічае.

38

Касцёл Прасвятой Тройцы
г. Глыбокае,
Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Glybokaye, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1764—1782 гг. з цэглы. У 1902—1908 гг. перабудаваны архітэктарам Ю. Заро. Помнік архітэктуры позняга барока. Касцёл дзейнічае.

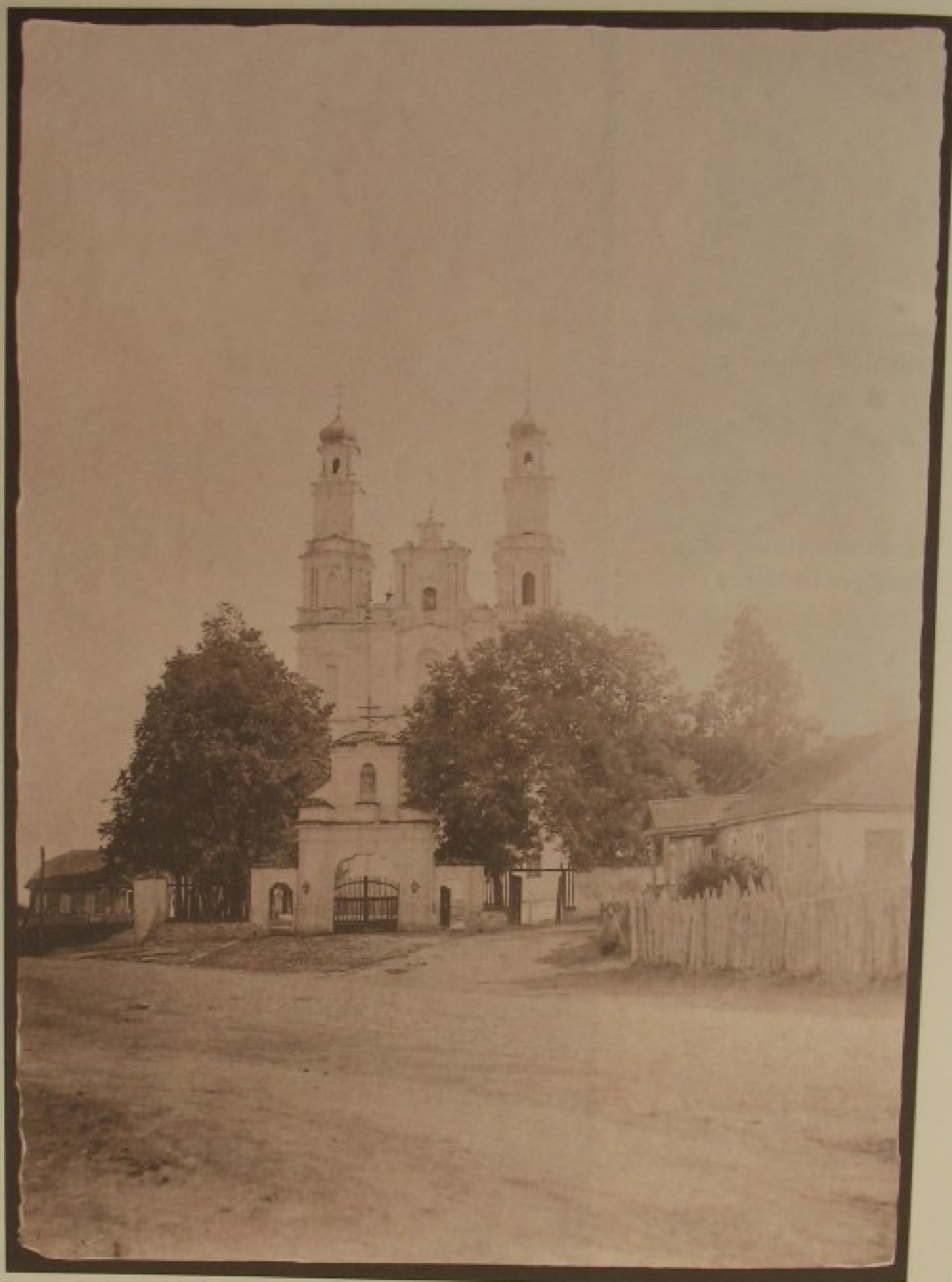

39

Свята-Ражства-Багародзіцкі сабор
г. Глыбокае, Віцебская вобласць

The Church of the Nativity of the Virgin
Glybokaye, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1639—1654 гг. па фундацыі Іосіфа Корсака як касцёл кармелітаў. У 1735 г. перабудаваны архітэктарам І.К.Глаўбіцам. З 1875 г. праваслаўная царква. Помнік архітэктуры "віленскага барока".

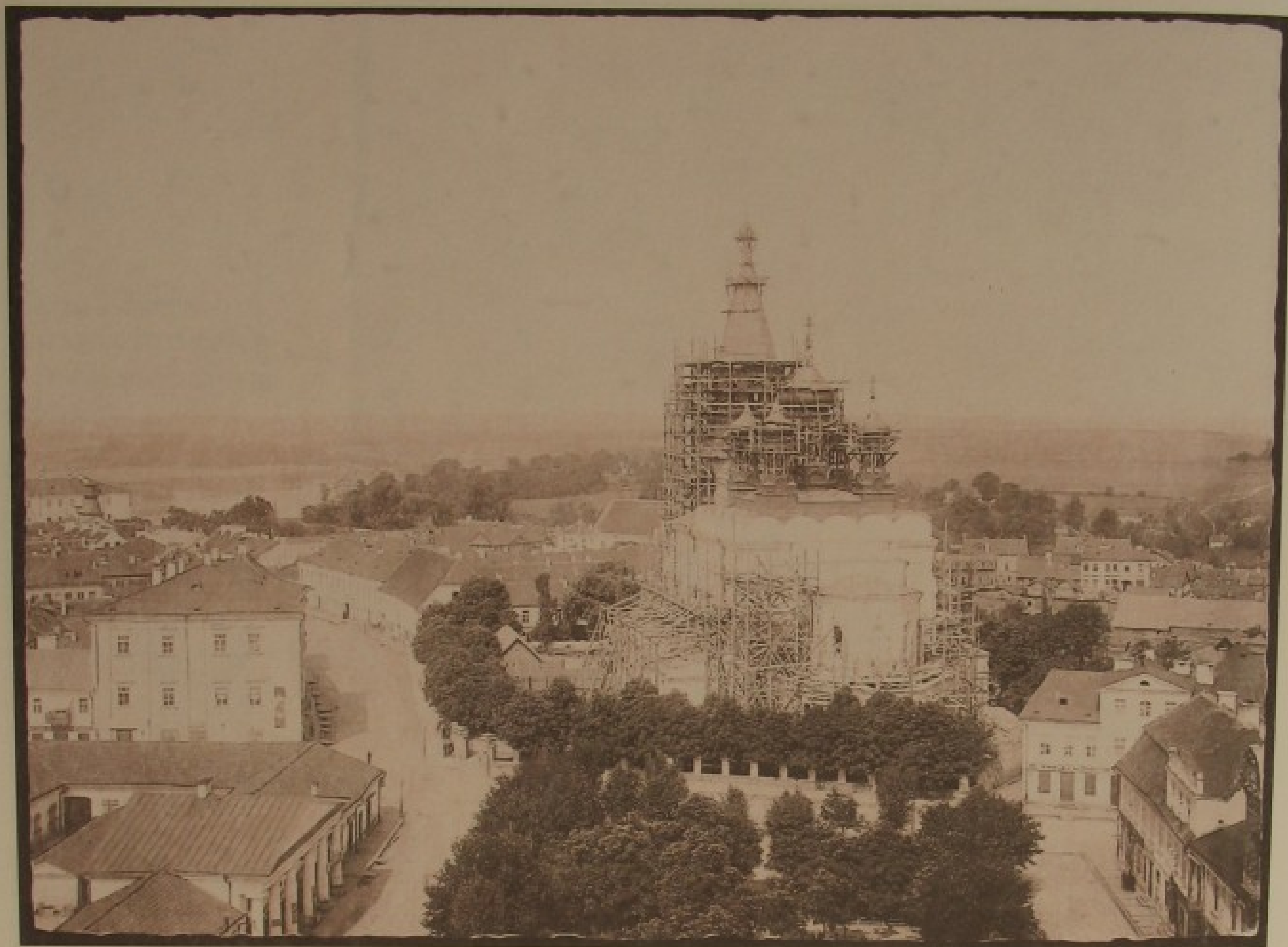

40

Свята-Успенская царква
в. Гольні, Бераставіцкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Dormition
Golni village, Berastavitsa district, Grodna region

Пабудавана ў 1903 г. на месцы папярэдняга драўлянага храма. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

41

Свята-Сафійскі сабор **St. Sophia Cathedral**
г. Гродна Grodna

У 1584—1587 гг. па фундацыі караля Стэфана Баторыя італьянскімі дойлідамі ўзведзены мураваны фарны касцёл. З 1807 г. асвячоны як праваслаўны Свята-Сафійскі кафедральны сабор. Пасля пажару 9 мая 1892 г. у 1896—1899 гг. перабудаваны пад кафедральны сабор у руска-візантыйскім стылі паводле праекта архітэктара М.М. Чагіна. З 1919 г. храм вернуты каталікам. Не захаваўся.

42

Свята-Барыса-Глебская (Каложская) царква
г. Гродна

The Church of St. Boris and St. Gleb (Kalozha Church)
Grodna

Пабудавана ў 2-й палове XII ст. з цэглы. Аднаўлялася ў пачатку XVI ст. дойлідам Богушам Багутовічам. Часткова разбурана ў 1853—1859 гг. у выніку апоўзняў, у 1872—1873 г. рэканструявана. Часткова абвалілася ў 1889 г. Знаходзіцца ў стане рэстаўрацыі, дзейнічае. Помнік старажытнарускага і візантыйскага царкоўнага дойлідства "гродзенскай школы".

43

Касцёл Узвіжання Святога Крыжа
г. Гродна

The Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross
Grodna

Пабудаваны ў сярэдзіне XVIII ст. пры кляштары кармелітаў у стылі ракако. Яшчэ існаваў ў 1905—1910 гг., Балзункевіч быў апошнім, хто яго зафіксаваў на фотаздымку.

44

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква
г. Гродна

The Church of the Nativity of the Virgin
Grodna

Збудавана ў 1720—1751 гг. італьянскім архітэктарам І.Фантана. У 1977—1992 гг. у храме размяшчаўся Беларускі дзяржаўны музей атэізму і гісторыі рэлігіі. У 1992 г. перададзены праваслаўнаму жаночаму манастыру. Помнік архітэктуры пераходнага стылю ад барока да класіцызму.

45

Касцёл Узвіжання Найсвяцейшага Крыжа
в. Груздава, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross
Gruzdava, Pastavy district, Vitsebsk region

Пабудаваны на мяжы XIX—XX ст. з дрэва ў стылі эклектыкі.

46

Свята-Петра-Паўлаўская царква
в. Грыгаравічы, Лепельскі раён, Віцебская вобласць

The Church of St. Peter and St. Paul
Grygaravichy village, Lepel district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1861 г. з цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

47

Царква
в. Грынявічы, Свіслацкі раён, Гродзенская вобласць

The Church
Grynyavichy village, Svislach district, Grodna region

Пабудавана ў 1792 г. як касцёл францысканцаў, які ў 1870 г. перароблены на праваслаўную царкву і ў гэтым стане адлюстраваны фатографам. Адноўлена ў 1988—1990 гг. Помнік барочна-ракайльнай архітэктуры з пазнейшым прыўнясеннем рыс рэтраспектыўна-рускага стылю XIX ст.

48

Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Гудагай, Астравецкі раён, Гродзенская вобласць

The Annunciation of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church
Gudagai village, Astravets district, Grodna region

Пабудаваны ў 1764 г. пры кляштары кармелітаў па фундацыі Юзафа Крыштофа і Людвікі Войнамі. Помнік драўлянага дойлідства ў стылі барока. Касцёл дзейнічае.

49

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква
в. Далматаўшчына, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Nativity of the Virgin
Dalmataushchyna village, Karelichy district, Grodna region

Пабудавана ў 1839 г., у 1878 г. капітальна перабудавана на сродкі прыхаджан. Помнік народнага драўлянага дойлідства.

50

Царква	The Church
в. Даўбені, Валожынскі раён, Мінская вобласць	Daubeni village, Valozhyn district, Minsk region

Пабудавана ў 1869 г. з бутавага каменю. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква адрэстаўрыравана, дзейнічае.

51

Касцёл святога Антонія Падуанскага
в. Дварэц, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Anthony of Padua
Dvarets village, Dzyatlava district, Grodna region

Пабудаваны ў XIX ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства. Касцёл не захаваўся.

52

Касцёл
в. Дзікушкі, Лідскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church
Dzikushki village, Lida district, Grodna region

Пабудаваны ў 1-й палове XIX ст. з цэглы. Помнік архітэктуры позняга класіцызму. Не захаваўся.

53

Кальвінскі збор
г. Дзяржынск (Койданава), Мінская вобласць

The Calvinist Monastery
Dzyarzhynsk (Koidanava), Minsk region

Узведзены ў 1613 г. Крыштофам Мікалаем Радзівілам (Перуном). Перабудаваны ў 1884 г. Помнік гатычнай архітэктуры з рысамі абарончага дойлідства. Не захаваўся.

54

Касцёл **The Roman Catholic Church**
в. Дзярэчын, Зэльвенскі раён, Гродзенская вобласць Dzyarechyn, Zelva district, Grodna region

Пабудаваны ў XVIII ст., у 1866 г. згарэў. У пачатку XX ст. адбудаваны і прыстасаваны пад царкву. Архітэктура храма не набыла выразнай стылёвай характарыстыкі.

55

Касцёл Успення Найсвяцейшай Дзевы Марыі
г.п. Дзятлава, Гродзенская вобласць

The Dormition of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church
Dzyatlava, Grodna region

Пабудаваны ў 1624—1646 гг. на месцы папярэдняга драўлянага храма па фундацыі Льва Сапегі. Пасля вялізнага пажару ў 1743 г. галоўны фасад і інтэр'ер перабудаваны (да 1751 г.) архітэктарам А. Асікевічам па фундацыі М. Ф. Радзівіла. Помнік архітэктуры "віленскага барока". Касцёл дзейнічае.

56

Спаса-Праабражэнская царква
г.п. Дзятлава, Гродзенская вобласць

The Transfiguration Church
Dzyatlava, Grodna region

Пабудавана ў пачатку XX ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства.

57

Царква
в. Дубічы, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць

The Church
Dubichy village, Vaukavysk district, Grodna region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. з бутавага каменю і цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

58

Касцёл Нараджэння Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Дуды, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Nativity of the Virgin
Dudy village, Iuye district, Grodna region

Пабудаваны ў 1772 г. Помнік драўлянай архітэктуры барока. Касцёл дзейнічае.

59

Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі і святога Міхаіла Архангела
в. Дунілавічы, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Mary and St. Archangel Michael
Dunilavichy village, Pastavy district, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 2-й палове XIX ст. У 1890 г. гарэў, адноўлены ў пачатку XX ст. Пасля перабудовы набыў рысы архітэктуры мадэрна. Касцёл не захаваўся.

60

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Дунілавічы, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Dunilavichy village, Pastavy district, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1769—1773 гг. У 1866 г. перададзены пад праваслаўную царкву. З 1919 г. зноў дзейнічае як касцёл. Помнік архітэктуры барока.

61

Касцёл Ушэсця Найсвяцейшай Дзевы Марыі
г.п. Жалудок, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Ascension of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church
Zhaludok village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудаваны ў 1854 г. архітэктарам Каралям Падчашынскім. Помнік архітэктуры позняга класіцызму. Касцёл дзейнічае.

62

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
в. Жупраны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Zhuprany village, Ashmyany district, Grodna region

Пачатае ў 1854 г. будаўніцтва неўзабаве было прыпынена і скончана толькі ў 1875 г. графам Адамам Чапскім. Архітэктура храма мае выразныя рысы стылю рэтраготыкі. Касцёл дзейнічае.

63

Касцёл Адшуквання Святога Крыжа
в. Жырмуны, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Search for the Holy Cross
Zhyrmuny village, Voranava district, Grodna region

Храм пабудаваны Каралінай Радзівіл у 1789 г. паводле праекта архітэктара Я. Падчашынскага. Помнік архітэктуры класіцызму. Касцёл дзейнічае.

64

Свята-Дабравешчанская царква
в. Житомля, Гродзенскі раён

The Church of the Annunciation
Zhytomlya village, Grodna district

Пабудавана ў канцы XVII – пачатку XVIII ст., у 1864 г. капітальна адрамантавана. Помнік народнага драўлянага дойлідства. Царква дзейнічае.

65

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
в. Забалаць, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Zabalats village, Voranava district, Grodna region

Пабудаваны ў 1803—1812 гг. Помнік архітэктуры класіцызму. Касцёл дзейнічае.

66

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Забрэжжа,
Валожынскі раён,
Мінская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Zabrezha village,
Valozhyn district, Minsk region

Пабудаваны ў пачатку XX ст. у стылі неаготыкі. Існаваў да Вялікай Айчыннай вайны.

67

Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Задарожжа, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Mary
Zadarozha, Glybokaye district, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1910 г. у цэнтры вёскі, акаймаваны бутавай агароджай з 3-арачнай брамай і вуглавой 2-яруснай шатровай званіцай. Помнік архітэктуры неаготыкі.

68

Свята-Пакроўская царква
в. Залессе, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Intercession
Zalesse village, Glybokaye district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1-й палове XVI ст. уладальнікамі маёнтка Глябовічамі і Корсакамі як касцёл. У канцы XIX ст. перароблены на царкву. Помнік архітэктуры барока і рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

69

Свята-Георгіеўская царква
в. Залужжа, Стаўбцоўскі раён, Мінская вобласць

The Church of St. George
Zaluzha village, Staubtsy district, Minsk region

Пабудавана з драўлянага бруса на рубяжы XIX—XX ст. Помнік эклектычнай архітэктуры з выкарыстаннем форм класіцызму і традыцый народнага драўлянага дойлідства. Царква дзейнічае.

70

Спаса-Праабражэнская царква
г. Заслаўе, Мінскі раён

The Transfiguration Church
Zaslauye, Minsk district

Пабудавана князем Іванам Глябовічам у 1577 г. з цэглы як кальвінскі збор, пазней касцёл св. Архангела Міхаіла. У 1865 г. асвячоны як Спаса-Праабражэнская царква. Помнік абарончакультавай архітэктуры рэнесансу. Царква дзейнічае.

71

Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі
г. Заслаўе, Мінскі раён

The Roman Catholic Church of St. Mary
Zaslauye, Minsk district

Храм пабудаваны ў 1774 г., верагодна, італьянскім архітэктарам П.А. Фантана. У 1868 г. перададзены пад царкву Ражства Багародзіцы. У 1998 г. адрэстаўрываваны і вернуты каталікам. Касцёл — помнік архітэктуры барока. На здымку Балзункевіча адлюстраваны стан храма пасля перабудовы пад царкву, у выніку якой ён набыў рысы руска-візантыйскага стылю.

72

Свята-Крыжаўзвіжанская царква
в. Зельзін, Пружанскі раён, Брэсцкая вобласць

The Church of the Exaltation of the Holy Cross
Zelzin village, Pruzhany district, Brest region

Пабудавана са званіцай у 1878 г. з бутавага каменю. Помнік эклектычнай архітэктуры.

73

Свята-Троіцкая царква
г.п. Зэльва, Гродзенская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Zelva, Grodna region

Пабудавана ў 1815 г. як касцёл на падмурку драўлянай царквы 1434 г., перабудавана ў 1904—1909 гг. паводле праекта архітэктара І.К. Плотнікава. Помнік архітэктуры класіцызму і рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

74

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
г.п. Іўе, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Iuye, Grodna region

Пабудаваны ў 1787 г. на месцы драўлянага храма 1600—1633 гг. Помнік архітэктуры ранняга барока. Касцёл дзейнічае.

75

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Ішкалдзь, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Ishkaldz village, Baranavichy district, Brest region

Пабудаваны перад 1472 г. па фундацыі Мікалая Неміровіча. У 1866—1919 гг. з'яўляўся праваслаўнай Свята-Троіцкай царквой; у 1918 г. зноў вернуты каталікам. У 1970-я гг. адрэстаўрыраваны. Помнік архітэктуры позняй готыкі. Касцёл дзейнічае.

76

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Ішчална, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Ishchalna village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудаваны ў 1758 г. на месцы папярэдняга храма 1670—1678 гг. Помнік архітэктуры позняга барока. Касцёл дзейнічае.

77

Свята-Троіцкая царква
в. Казяны, Браслаўскі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Kazyany village, Braslau district, Vitsebsk region

Пабудавана на мяжы XIX—XX ст. (да 1903 г.). Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква адноўлена, дзейнічае.

78

Касцёл Найсвяцейшага Сэрца Іісуса
в. Канвелішкі, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Heart of Jesus
Kanvelishki village, Voranava district, Grodna region

Пабудаваны ў 1808 г. Помнік драўлянага дойлідства з рысамі стылю барока. Касцёл дзейнічае.

79

Царква
в. Карлавічы, Драгічынскі раён, Брэсцкая вобласць

The Church
Karlavichy village, Dragichyn district, Brest region

Пабудавана ў пачатку XX ст. у эклектычным стылі. Царква не захавалася.

80

Свята-Петра-Паўлаўская царква
г.п. Карэлічы, Гродзенская вобласць

The Church of St. Peter and St. Paul
Karelichy, Grodna region

Пабудавана ў 1866 г. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

81

Свята-Троіцкая царква
в. Княгінін, Мядзельскі раён, Мінская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Knyaginin village, Myadzel district, Minsk region

Пабудавана ў XIX ст. на месцы папярэдняга уніяцкага храма, вядомага з 1713 г. Помнік народнага драўлянага дойлідства. Царква дзейнічае.

82

Свята-Міхайлаўская царква
в. Красналукі, Чашніцкі раён, Віцебская вобласць

The Church of St. Michael
Krasnaluki village, Chashniki district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. (да 1887 г.). Твор драўлянага дойлідства рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква не захавалася.

83

Касцёл святога Іаана Хрысціцеля
в. Крэва, Смаргонскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Joann God-father
Kreva village, Smargon district, Grodna region

Пабудаваны на мяжы XVI—XVII ст. У 1868 г. перароблены пад царкву (адноўлены ў 1906 г.). Помнік архітэктуры барока з набытымі ў XIX ст. рысамі рэтраспектыўна-рускага стылю. Касцёл дзейнічае.

84

Касцёл святых Сымона і Тадэвуша
в. Лаздуны, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Simon and St. Tadeus
Lazduny village, Iuye district, Grodna region

Пабудаваны ў XIX ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства. Не захаваўся. На яго месцы ў 1904—1910 гг. узведзены мураваны касцёл.

85

Свята-Мікалаеўская царква
в. Латыгаль, Вілейскі раён, Мінская вобласць

The Church of St. Michael
Latygal village, Vileika district, Minsk region

Пабудавана ў 1771 г. па фундацыі графа Салагуба як уніяцкая. У 1871 г. асвячона пад праваслаўную царкву. Помнік народнага драўлянага дойлідства з рысамі стылю барока. Царква дзейнічае.

86

Свята-Мікалаеўская царква
в. Лаша, Гродзенскі раён

The Church of St. Michael
Lasha village, Grodna region

Пабудавана ў 1822 г. Помнік народнага драўлянага дойлідства. Царква дзейнічае.

87

Свята-Троіцкая царква
в. Лебедзева,
Маладзечанскі раён,
Мінская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Lebedzeva village,
Maladzechna district,
Minsk region

Пабудавана ў 1869 г. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

88

Свята-Міхайлаўская царква
г. Ліда, Гродзенская вобласць

The Church of St. Michael
Lida, Grodna region

Будавалася на працягу 1797(94)—1825(24) гг. як касцёл св. Іосіфа пры кляштары піяраў. У 1863 г. перароблены на праваслаўную царкву. У 1960-я гг. будынак прыстасаваны пад планетарый. Помнік архітэктуры класіцызму з выкарыстаннем дарычнага ордэра. Царква дзейнічае.

89

Касцёл Узвіжання Святога Крыжа
г. Ліда, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross
Lida, Grodna region

Пабудаваны ў 1770 г. з цэглы як фарны. Мураваная агароджа з барочнай брамай не захаваліся. Помнік архітэктуры барока. Касцёл дзейнічае.

90

Свята-Міхайлаўская царква
в. Лошніца, Барысаўскі раён, Мінская вобласць

The Church of St. Michael
Loshnitsa village, Barysau district, Minsk region

Пабудавана ў 1816 г. Твор народнага драўлянага дойлідства. Царква не захавалася.

91

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква
в. Лужкі, Шаркаўшчынскі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Nativity of the Virgin
Luzhki village, Sharkaushyna district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1794 г. з цэглы на сродкі Валерыяна Жабы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

92

Касцёл святога Міхаіла Архангела
в. Лужкі,
Шаркаўшчынскі раён,
Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Michael the Archangel
Luzhki village,
Sharkaushyna district,
Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1744—1756 гг. па фундацыі Валерыяна Жабы. У 1843 г. прыстасаваны пад праваслаўную царкву. Касцёл вернуты каталікам у 1988 г., адноўлены і дзейнічае. Помнік архітэктуры ракако.

93

Касцёл святога Тадэвуша
в. Лучай, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Tadeus
Luchai village, Pastavy district, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1766—1776 гг. па фундацыі Тадэвуша Агінскага як езуіцкі. У 1-й палове XIX ст. часткова перабудаваны. Помнік архітэктуры з рысамі позняга барока і класіцызму. Касцёл дзейнічае.

94

Свята-Троіцкая царква
в. Лявонпаль, Міёрскі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Lyavonpal village, Miyory district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1774 г. як уніяцкая. Помнік народнага драўлянага дойлідства з рысамі стылю барока. Царква дзейнічае.

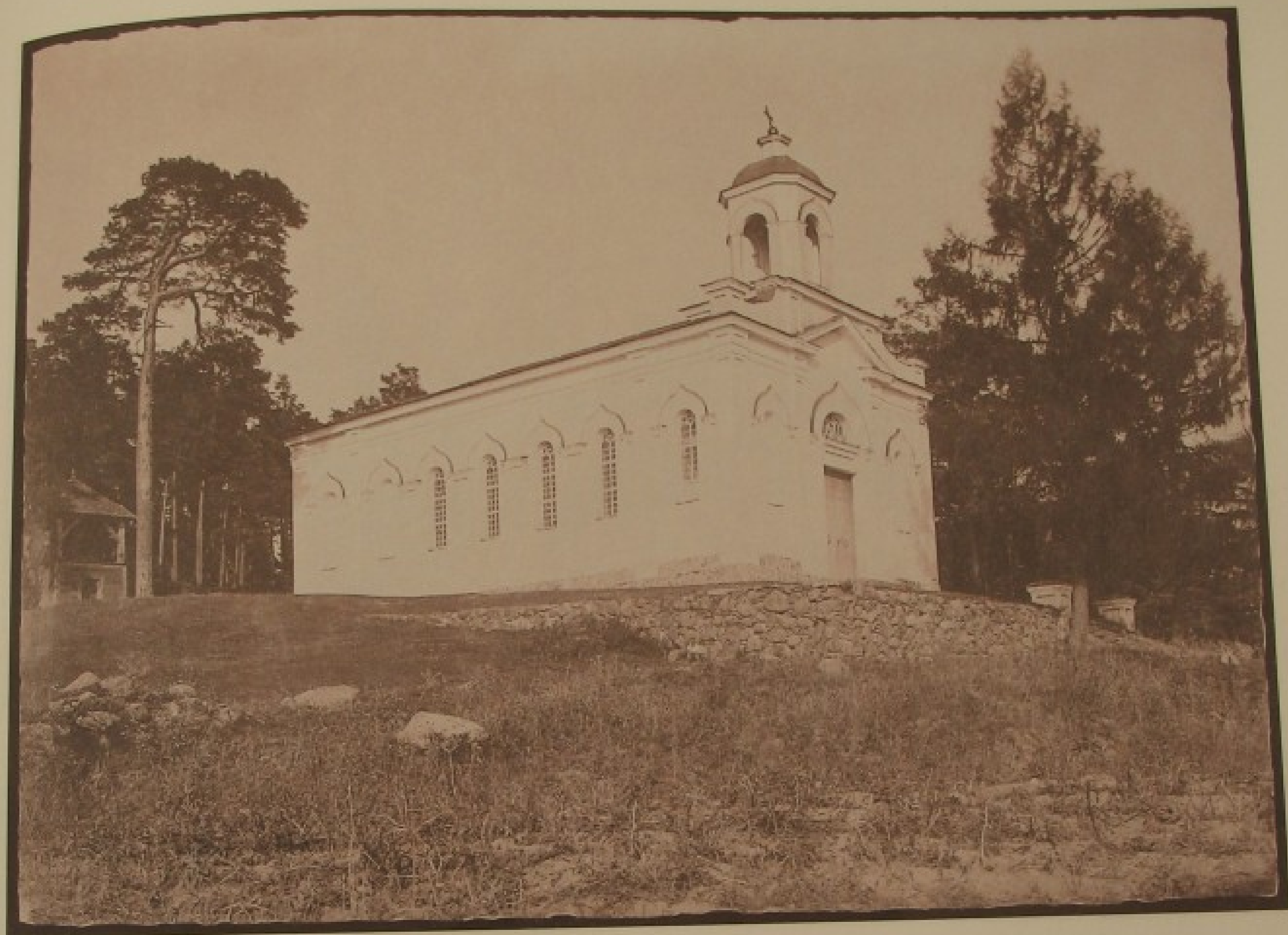

95

Свята-Пакроўская царква
г. Маладзечна, Мінская вобласць

The Church of the Intercession
Maladzechna, Minsk region

Пабудавана ў 1867—1871 гг. з цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

96

Касцёл святога Антонія Падуанскага
в. Малая Бераставіца, Бераставіцкі раён,
Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Anthony of Padua
Malaya Berastavitsa, Berastavitsa district, Grodna region

Пабудаваны ў 1850-я гг. па фундацыі памешчыка Антона Ваўкавыцкага. У 1864 г. зачынены. Храм перададзены вернікам і адноўлены ў 1993 г. Помнік архітэктуры з рысамі рэтраспектыўна-рускага стылю.

97

Свята-Дзмітрыеўская царква
в. Малая Бераставіца, Бераставіцкі раён,
Гродзенская вобласць

The Church of St. Demetrius
Malaya Berastavitsa, Berastavitsa district, Grodna region

Пабудавана ў 1866 г. Помнік архітэктуры рэстраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

98

Спаса-Праабражэнская царква
в. Мамаі, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць

The Transfiguration Church
Mamai village, Glybokaye district, Vitsebsk region

Пабудавана ў XVIII ст. як касцёл. Пасля 1866 г. — праваслаўная царква. Помнік архітэктуры з рысамі стыляў барока і класіцызму. Царква дзейнічае.

99

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква
в. Масаляны, Бераставіцкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Nativity of the Virgin
Masalyany village, Berastavitsa district, Grodna region

Пабудавана ў 1796 г. як касцёл, у 1865—1867 гг. перароблены на царкву. Помнік архітэктуры позняга барока. Царква дзейнічае.

100

Свята-Мікалаеўская царква
в. Мікалаева, Міёрскі раён, Віцебская вобласць

The Church of St. Michael
Mikhalayeva village, Miyory district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1912 г. з цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

101

Царква
в. Мільча, Вілейскі раён, Мінская вобласць

The Church
Milcha village, Vileika district, Minsk region

Пабудавана ў канцы XIX ст. з бутавага каменю і цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

102

Свята-Петра-Паўлаўскі кафедральны сабор
г. Мінск

Cathedral of Peter and Paul
Minsk

Пабудаваны пасля 1636 г. як Свята-Духаўская уніяцкая царква. У 1795 г. асвячона ў Свята-Петра-Паўлаўскі кафедральны сабор, а ў 1893 г. перабудаваны паводле праекта архітэктара А. Чагіна. Помнік архітэктуры барока, які набыў у XIX ст. рысы рэтраспектыўна-рускага стылю. Сабор не захаваўся.

103

Касцёл Святой Тройцы (Святога Роха, Залатагорскі)
г. Мінск

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity (St. Rochus, Golden Gorka)
Minsk

Пабудаваны ў 1861—1874 гг. паводле праекта акадэміка Пецярбургскай акадэміі мастацтваў М. Сівіцкага. Пасля рэстаўрацыі ў 1983—1984 гг. будынак касцёла прыстасаваны пад залу камернай музыкі Беларускай дзяржаўнай філармоніі. Помнік архітэктуры неаготыкі. Касцёл дзейнічае.

104

Свята-Духаў кафедральны сабор
г. Мінск

The Cathedral of the Holy Spirit
Minsk

Пабудаваны ў 1642–1687 гг. як касцёл. Пасля пажару 1741 г. быў рэканструяваны. З 1870 г. храм асвячоны па праваслаўнаму абраду. Пасля Вялікай Айчыннай вайны ў ім знаходзіцца праваслаўны кафедральны сабор. Помнік архітэктуры "віленскага барока".

105

Свята-Петра-Паўлаўская (Кацярынінская) царква
г. Мінск

St. Peter and St. Paul's (Katherine's) Church
Minsk

Пабудавана ў 1611(13)—1620 гг. У 1795 г. рэканструявана і асвячона ў Свята-Кацярынінскую царкву. У 1870—1872 гг. капітальна перабудавана. У 1972—1979 гг. рэстаўрыравана, у 1991 г. перададзена вернікам. Помнік архітэктуры барока. Царква дзейнічае.

106

Касцёл святога Мікалая
гп. Мір, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Michael
Mir, Karelichy district, Grodna region

Пабудаваны ў 1599—1605 гг.
У 1865 г. касцёл быў прыстасаваны пад праваслаўную царкву.
Помнік архітэктуры рэнесансу.

107

Касцёл святой Ганны
в. Мосар, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Anna
Mossar village, Glybokaye district, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1792 г. па фундацыі Раберта і Ганны Бжастоўскіх і намаганнямі айца-езуіта Буйноўскага. Помнік архітэктуры класіцызму. Касцёл дзейнічае.

108

Касцёл святога Іаана Хрысціцеля
в. Мсцібава, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Joann God-father
Mstsibava village, Vaukavysk district, Grodna region

Пабудаваны ў канцы XVIII – першай палове XIX ст. у стылі народнага драўлянага дойлідства.
У 1910—1919 гг. замест яго ўзведзены мураваны неагатычны касцёл.

109

Свята-Юр'еўская царква
в. Мсціж, Барысаўскі раён, Мінская вобласць

The Church of St. Yuri
Mstsizh village, Barysau district, Minsk region

Пабудавана ў 1760 г. па фундацыі падканцлера літоўскага Літавара Храптовіча як касцёл, у 1880 г. перароблены на царкву. Не захавалася, вядома дзякуючы фотаздымку Я. Балзункевіча. Помнік народнага драўлянага дойлідства.

110

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква-крэпасць
в. Мураванка (Малое Мажэйкава), Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Church-Fortress of the Nativity of the Virgin
Muravanka (Maloye Mazheikava) village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудавана ў 1524 г. У 1920-я гг. царква была перароблена на касцёл. Адчынена ў 1988—1990 гг. Помнік абарончага дойлідства гатычна-рэнесансная стылю.

111

Царква
г.п. Мядзел (Стары), Мінская вобласць

The Church
Myadzel (Stary), Minsk region

Пабудавана ў 1-й палове XIX ст. Драўляны храм меў рысы стылю класіцызму. Царква не захавалася.

112

Свята-Барыса-Глебская царква
г. Навагрудак,
Гродзенская вобласць

The Church of St. Boris and St. Gleb
Navagrudak, Grodna region

Пабудавана ў 1517—1519 гг. на месцы старажытнага мітрапалічага храма XII ст. па фундацыі князя К.І. Астрожскага. Адноўлена ў 1990-х гг. Помнік архітэктуры готыка-рэнесанснага стылю з рысамі абарончага дойлідства. Царква дзейнічае.

113

Касцёл святога Міхаіла Архангела
г. Навагрудак, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Michael, the Archangel
Navagrudak, Grodna region

Пабудаваны манахамі ў 1-й палове XVIII ст. як касцёл дамініканскага кляштара. У 1990-я гг. адрэстаўрыраваны. Помнік архітэктуры барока. Касцёл дзейнічае.

114

Касцёл Праабражэння Гасподня
г. Навагрудак, Гродзенская вобласць

The Transfiguration Roman Catholic Church
Navagrudak, Grodna region

Пабудаваны ў 1712—1723 гг. Нанава асвячоны ў 1922 г. Помнік архітэктуры барока. Касцёл дзейнічае.

115

Свята-Мікалаеўскі сабор
г. Навагрудак, Гродзенская вобласць

St. Michael's Cathedral
Navagrudak, Grodna region

Пабудаваны як касцёл францысканцаў у 1780 г. У 1846 г. прыстасаваны пад праваслаўны сабор. Помнік архітэктуры позняга барока з элементамі руска-візантыйскага стылю (пасля перабудовы).

116

Свята-Ражства-Багародзіцкая царква
г.п. Наваельня, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Nativity of the Virgin
Navayelna, Dzyatlava district, Grodna region

Пабудавана ў 1876—1879 гг. паводле праекта архітэктара А. Лазінскага. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

117

Свята-Барыса-Глебская царква
в. Накрышкі, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of St. Boris and St. Gleb
Nakryshki village, Dzyatlava district, Grodna region

Пабудавана ў 1886 г. Помнік архітэктуры позняга класіцызму. Царква дзейнічае.

118

Касцёл Ушэсця Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Нача, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць

The Ascension of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church
Nacha village, Voranava district, Grodna region

Пабудаваны ў XVIII ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства з рысамі стылю барока. Касцёл не захаваўся.

119

Касцёл Праабражэння Гасподня
в. Новая Мыш, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць

The Transfiguration Roman Catholic Church
Novaya Mysh village, Baranavichy district, Brest region

Пабудаваны ў 1825 г. Помнік архітэктуры класіцызму з пазнейшымі рысамі рэтраспектыўна-гатычнага стылю. Касцёл дзейнічае.

120

Свята-Мікалаеўская царква
в. Новы Пагост, Міёрскі раён, Віцебская вобласць

The Church of St. Michael
Nowy Pagost village, Miyory district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. (да 1880 г.). Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

121

Свята-Успенская царква
в. Новы Свержань, Стаўбцоўскі раён, Мінская вобласць

The Church of the Dormition
Nowy Sverzhan village, Staubtsy district, Minsk region

Пабудавана ў 1743 г. князем Міхаілам Радзівілам пры кляштары базыльян. Пераасвячона ў праваслаўны храм пасля скасавання ордэна ў 1833 г. Помнік архітэктуры барока.

122

Свята-Казанская царква
в. Нягневічы, Навагрудскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Virgin of Kazan
Nyagnevichy village, Navagrudak district, Grodna region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. у стылі народнага драўлянага дойлідства. Царква не захавалася.

123

Свята-Пакроўская царква
в. Орля, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Intercession
Orlya village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудавана ў 1866 г. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

124

Свята-Троіцкая царква
в. Падароск, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Padarosk village, Vaukavysk district, Grodna region

Пабудавана ў пачатку XIX ст. Помнік архітэктуры класіцызму. Царква дзейнічае.

125

Касцёл святога Юра
в. Паланэчка, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць

The Roman Catholic Church of St. Jura
Palanechka village, Baranavichy district, Brest region

Пабудаваны ў 1899 г. паводле праекта архітэктара К. Вайцэхоўскага. Помнік драўлянай архітэктуры неаготыкі з рысамі мадэрна. Касцёл дзейнічае.

126

Царква
в. Панямонь, Гродзенскі раён

The Church
Panyamon village, Grodna district

Пабудавана ў XIX ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства. Царква не захавалася.

127

Свята-Міхайлаўская царква
в. Паперня, Мінскі раён

The Church of St. Michael
Papyernya village, Minsk district

Пабудавана ў 1757 г. у стылі народнага драўлянага дойлідства. Царква не захавалася.

128

Свята-Ушэсцеўская царква
в. Парэчча, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць

The Church of the Ascension
Parecha village, Glybokaye district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

129

Свята-Пакроўская царква
в. Пачапава, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць

The Church of the Intercession
Pachapava village, Baranavichy district, Brest region

Пабудавана ў 1867 г. з бутавага каменю на ўрадавыя сродкі ў рэтраспектыўна-рускім стылі.

130

Свята-Ґеоргіеўская царква
в. Прылепы, Смалявіцкі раён, Мінская вобласць

The Church of St. George
Prylepy village, Smalyavichy district, Minsk region

Пабудавна ў 1863 г. у рэтраспектыўна-рускім стылі. Выгляд храма вядомы дзякуючы фотаздымку Я. Балзункевіча. Царква не захавалася.

131

Спаса-Праабражэнская царква
в. Пяцеўшчына, Мінскі раён

The Church of the Transfiguration
Pyatseushchyna village, Minsk district

Пабудавана ў 1878 г. на ўрадавыя сродкі і ахвяраванні прыхаджан на месцы папярэдняга храма. Твор драўлянага дойлідства рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква не захавалася.

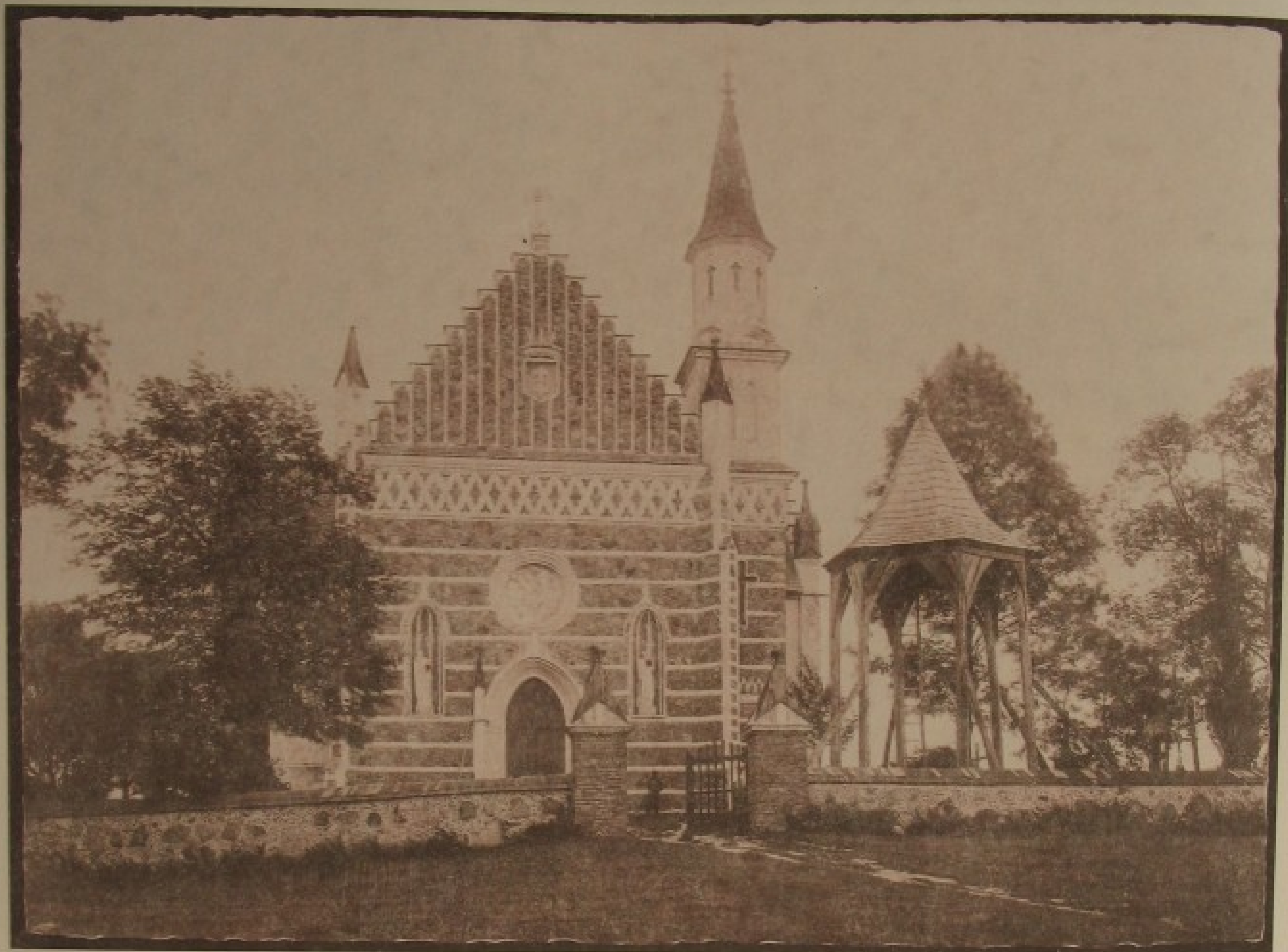

132

Царква
в. Радзівонішкі, Лідскі раён, Гродзенская вобласць

The Church
Radzivonishki village, Lida district, Grodna region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. у стылі позняга класіцызму і традыцыях народнага драўлянага дойлідства. Выгляд храма вядомы дзякуючы фотаздымку Я. Балзункевіча. Царква не захавалася.

133

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
в. Ражанка, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Razhanka village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудаваны ў 1674 г. з цэглы і бутавага каменю. Перабудаваны ў 1924—1925 гг., капітальна адрамантаваны ў 1990 г. Помнік архітэктуры неаготыкі. Касцёл дзейнічае.

134

Касцёл
в. Райца, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church
Raitsa village, Karelichy district, Grodna region

Пабудаваны ў 1817 г. на сродкі ўладальніка сядзібы Франца Раецкага як родавая пахавальня. Пасля 1863 г. касцёл ператвораны ў праваслаўную Спаса-Праабражэнскую царкву. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-гатычнага стылю. Касцёл дзейнічае.

135

Касцёл	**The Roman Catholic Church**
в. Ракаў, Валожынскі раён, Мінская вобласць	Rakau village, Valozhyn district, Minsk region

Пабудаваны на мяжы XIX—XX ст. Твор народнага драўлянага дойлідства. Касцёл не захаваўся.

136

Свята-Троіцкая царква
г.п. Рось, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Holy Trinity
Ross, Vaukavysk district, Grodna region

Пабудавана ў 1912 г. Помнік драўлянага дойлідства. Царква дзейнічае.

137

Царква
в. Рымкі, Пастаўскі раён,
Віцебская вобласць

The Church
Rymki village, Pastavy district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 2-й палове XIX ст. у рэтраспектыўна-рускім стылі. Царква не захавалася.

138

Свята-Духаўская царква
в. Самахвалавічы, Мінскі раён

The Church of the Holy Spirit
Samahvalavichy village, Minsk district

Пабудавана ў 1863 г. на ўрадавыя сродкі ў стылі драўлянага дойлідства з рысамі рэтраспектыўна-рускага стылю. Выгляд храма вядомы дзякуючы фотаздымку Я. Балзункевіча.

139

Свята-Казанская царква
в. Самуйлавічы Дольныя, Мастоўскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Virgin of Kazan
Samuilavichy Dolnyia village, Masty district, Grodna region

Пабудавана ў 1-й палове XIX ст. У 1876 г. адрамантавана на сродкі прыхаджан інжынерам Кржыжаноўскім. У 1875 г. пабудавана званіца. Першапачтковы выгляд вядомы дзякуючы фотаздымку Я. Балзункевіча. Помнік архітэктуры позняга класіцызму. Царква дзейнічае.

140

Свята-Пакроўская царква
г.п. Скідаль, Гродзенскі раён

The Church of the Intercession
Skidal, Grodna region

Адноўлена ў 1864—1870 гг. Твор народнага драўлянага дойлідства. Царква не захавалася.

141

Царква
в. Славенск, Валожынскі раён, Мінская вобласць

The Church
Slavensk village, Valozhyn district, Minsk region

Пабудавана ў 1868—1871 гг. з цэглы па тыпавому праекту. Царква — помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

142

Свята-Міхайлаўская царква
г. Смаргонь,
Гродзенская вобласць

The Church of St. Michael
Smargon, Grodna region

Пабудавана як касцёл св. Міхаіла Архангела ў сярэдзіне XVII ст., адноўлены ў 1858 г. З 1866 г. існаваў як праваслаўная Міхайлаўская царква. Помнік архітэктуры рэнесансу з рысамі абарончага дойлідства і рэтраспектыўна-рускага стылю XIX ст.

143

Касцёл Маці Божай Ружанцовай
в. Солы, Смаргонскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Virgin with the Rosary
Soly village, Smargon district, Grodna region

Пабудаваны ў пачатку XX ст. без выразна акрэсленай стылёвай трактоўкі. У 1926—1934 гг. на яго месцы ўзведзены новы мураваны храм.

144

Свята-Успенская царква
в. Сталовічы, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць

The Church of the Assumption
Stalovichy village, Baranavichy district, Brest region

Пабудавана як касцёл у 1740—1746 гг. паводле праекта архітэктара І. Фантана III, пасля смерці якога ў 1741 г. будаўніцтва завяршыў дойлід І.К. Глаўбіц. У 1863 г. пераасвячоны ў праваслаўную царкву. Помнік архітэктуры стылю "віленскага барока". Царква дзейнічае.

145

Свята-Мікалаеўская царква
в. Станькава, Дзяржынскі раён, Мінская вобласць

The Church of St. Michael
Stankava village, Dzyarzhynsk district, Minsk region

Пабудавана ў 1858 г. уладальнікам маёнтка графам Эмерыкам Чапскім. Твор архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква не захавалася.

146

Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла
в. Старыя Васілішкі, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles
Staryia Vassilishki village, Shchuchyn district, Grodna region

Будаваўся касцёл у 1897—1903 гг. паводле праекта дойліда К. Вайцяхоўскага. Помнік архітэктуры неаготыкі. Касцёл дзейнічае.

147

Касцёл святога Казіміра
г.п. Стоўбцы, Мінская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Kazimerz
Staubtsy, Minsk region

Заснаваны ваяводам мінскім і навагрудскім А. Слушкам у 1621 г. У 1867—1883 гг. перабудаваны архітэктарам Ваўковічам пад царкву св. Марыі Магдаліны. Помнік архітэктуры ранняга барока. Рэканструкцыя пад праваслаўную царкву надала храму рысы рэтраспектыўна-рускага стылю.

148

Касцёл святога Уладзіслава
в. Суботнікі, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Uladzislau
Subotniki village, Iuye district, Grodna region

Пабудаваны ў 1904—1907 гг. па фундацыі графа У. Умястоўскага. Часткова пашкоджаны ў гады Вялікай Айчыннай вайны, у 1947 г. адноўлены. Помнік архітэктуры неаготыкі. Касцёл дзейнічае.

149

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Сурвілішкі, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Sourvilishki village, Iuye district, Grodna region

Першапачатковы касцёл быў пабудаваны ў 1550 г. па фундацыі Розы Гайкоўскай і яе братоў Івана і Антона, цяпер існуючы — у 2-й палове XVIII ст. з дрэва. Помнік драўлянага дойлідства з рысамі стылю барока. Касцёл дзейнічае.

150

Свята-Мікалаеўская царква
в. Турэйск, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

St. Michael's Church
Tureisk village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудавана ў 1875 г. на месцы папярэдняга уніяцкага храма. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

151

Свята-Пакроўская царква
в. Турэц, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Intercession
Turets village, Karelichy district, Grodna region

Пабудавана ў 1888 г. з бутавага каменю на месцы драўлянага храма 1747 г. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

152

Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі
в. Удзела, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church of St. Mary
Udzela village, Glybokaye district, Vitsebsk region

Пабудаваны ў 1761(40) г. з цэглы на месцы папярэдняга драўлянага касцёла 1643 г. пры кляштары францысканцаў. Помнік архітэктуры з рысамі барока і класіцызму. Касцёл дзейнічае.

153

Свята-Мікалаеўская царква
в. Узмёны, Міёрскі раён,
Віцебская вобласць

St. Michael's Church
Uzmiony village, Miyory district, Vitsebsk region

Пабудавана ў канцы XIX ст. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

154

Царква
в. Хатава, Стаўбцоўскі раён, Мінская вобласць

The Church
Khatava village, Staubtsy district, Minsk region

Пабудавана на мяжы XIX—XX ст. Твор драўлянага дойлідства неарускага стылю. Царква не захавалася.

155

Спаса-Праабражэнская царква
в. Цырын, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць

The Transfiguration Church
Tsyryn village, Karelichy district, Grodna region

Пабудавана ў 1852 г. на ўрадавыя сродкі. Твор драўлянага дойлідства рэтраспектыўна-рускага стылю.

156

Свята-Мікалаеўская царква
в. Чарасы, Міёрскі раён, Віцебская вобласць

St. Michael's Church
Charassy village, Miyory district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1885—1886 гг. з цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю.

157

Царква **The Church**

г.п. Шаркоўшчына, Віцебская вобласць Sharkoushchyna, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1897 г. з цэглы. У час адыходу немцаў пры бамбардзіроўцы была паўзруйнавана. Першапачатковы выгляд храма вядомы дзякуючы фотаздымку Я. Балзункевіча. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

158

Касцёл
в. Шклянцы, Докшыцкі раён, Віцебская вобласць

The Roman Catholic Church
Shkliantsy village, Dokshytsa district, Vitsebsk region

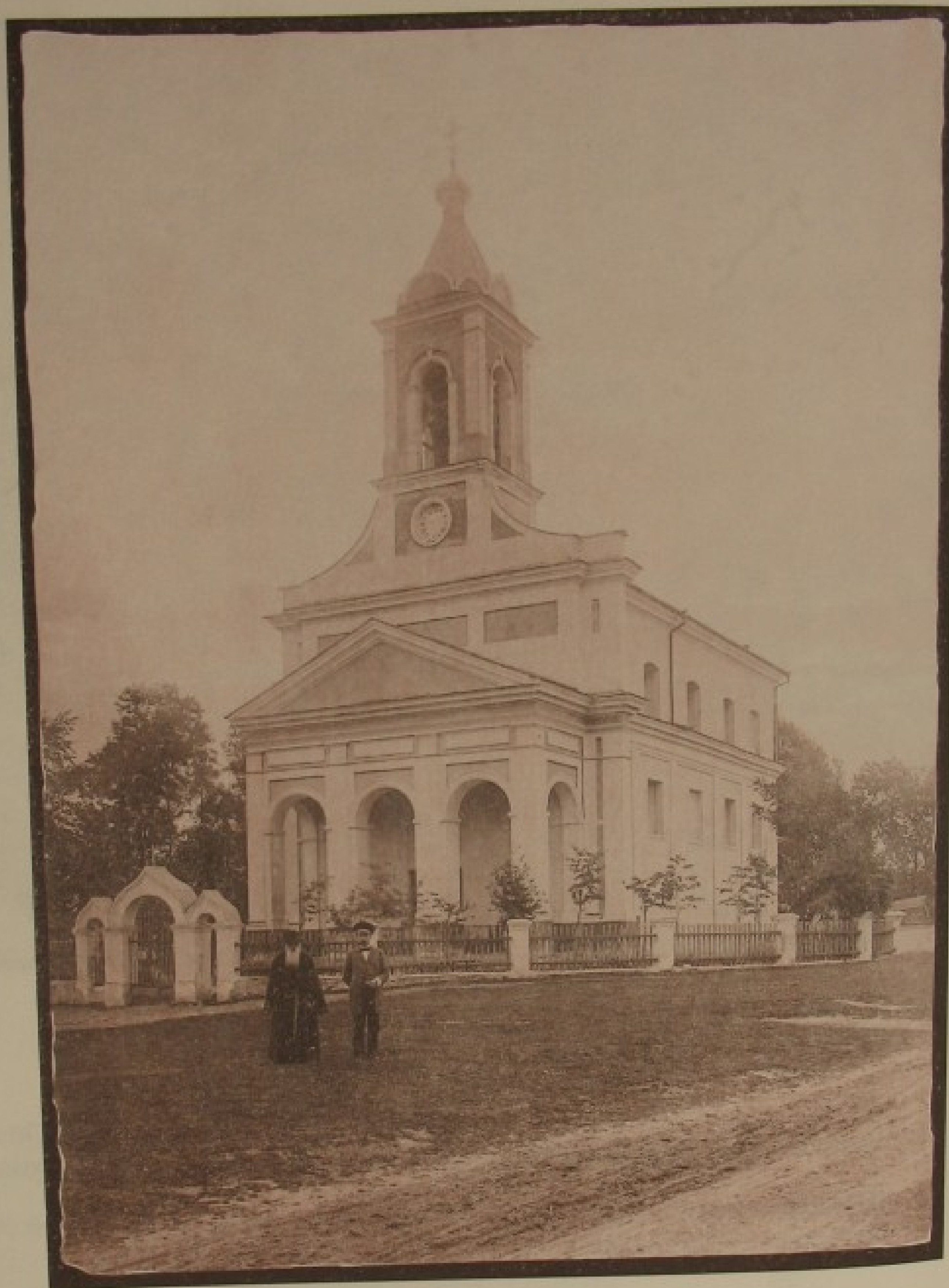
Пабудаваны ў сярэдзіне XIX ст. у стылі позняга класіцызму. У 1860-я гг. перароблены на царкву.

159

Свята-Дзмітрыеўская царква
в. Шчорсы, Навагрудскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of St. Demetrius
Shchorsy village, Navagrudak district, Grodna region

Пабудавана ў 1770—1776 гг. паводле праекта італьянскага архітэктара Дж. Сака і французскага дойліда Я. Габрыэля. Помнік архітэктуры барока і класіцызму. Царква дзейнічае.

160

Касцёл святой Тэрэзы
г. Шчучын, Гродзенская вобласць

St. Theresa Roman Catholic Church
Schuchyn, Grodna region

Пабудаваны ў 1826—1829 гг. з цэглы па фундацыі князя Ксаверыя Друцкага-Любецкага пры кляштары піяраў. Пасля рэстаўрацыі ў 1987—1989 гг. перададзены вернікам. Помнік архітэктуры класіцызму.

161

Свята-Міхайлаўская царква
г. Шчучын, Гродзенская вобласць

St. Michael's Church
Schuchyn, Grodna region

Пабудавана ў 1863 г. з бутавага каменю і цэглы. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

162

Касцёл Прасвятой Тройцы
в. Шылавічы, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць

The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
Shylavichy village, Vaukavysk district, Grodna region

Пабудаваны ў XIX ст. у традыцыях народнага драўлянага дойлідства. У 1907—1914 гг. замест яго ўзведзены мураваны храм.

163

Спаса-Праабражэнская царква
в. Язна, Міёрскі раён,
Віцебская вобласць

The Transfiguration Church
Yazna village, Miyory district, Vitsebsk region

Пабудавана ў 1900 г. на месцы папярэдняга храма ў рэтраспектыўна-рускім стылі.

164

Свята-Ушэсцеўская царква
в. Ярэмічы, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Ascension
Yaremichy village, Karelichy district, Grodna region

Пабудавана ў 1867 г. Помнік рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

165

Свята-Пакроўская царква
в. Ятвеск, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць

The Church of the Intercession
Yatvesk village, Shchuchyn district, Grodna region

Пабудавана ў 1873—1876 гг. паводле праекта архітэктара А. Лазінскага. Пасля Вялікай Айчыннай вайны знаходзілася ў спустошаным стане. Адноўлена і адчынена ў 1988—1990 гг. Помнік архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю. Царква дзейнічае.

Спіс ілюстрацый

1. в. Акцябр (Хатаевічы), Лагойскі раён, Мінская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

2. в. Алекшыцы, Бераставіцкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Пакроўская царква

3. в. Асава, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл

4. в. Асінагарадок, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Пакроўская царква

5. г.п. Астрына, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

6. г. Ашмяны, Гродзенская вобласць
Свята-Васкрасенская царква

7. в. Барадзінічы, Браслаўскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл святога Юзафа

8. в. Баруны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

9. г. Барысаў, Мінская вобласць
Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі

10. в. Беняконі, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Іаана Хрысціцеля

11. в. Беразвечча (у межах г. Глыбокае), Віцебская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

12. г.п. Беразіно, Мінская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

13. в. Бродаўка, Барысаўскі раён, Мінская вобласць
Свята-Троіцкая царква

14. г.п. Бягомль, Докшыцкі раён, Віцебская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква

15. в. Бялавічы, Мастоўскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Пакроўская царква

16. г. Валожын, Мінская вобласць
Касцёл святога Юзафа

Illustrations

1. Aktsyabr (Khatayevichy) village, Lagoisk district, Minsk region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

2. Alekshytsy village, Berastavitsa district, Grodna region
The Church of the Intercession

3. Asava village, Voranava district, Grodna region
The Roman Catholic Church

4. Asinagaradok village, Pastavy district, Vitsebsk region
The Church of the Intercession

5. Astryna town, Shchuchyn district, Grodna region
The Transfiguration Church

6. Ashmyany, Grodna region
The Holy Resurrection Church

7. Baradzinichy village, Braslau district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Jozef

8. Baruny village, Ashmyany district, Grodna region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

9. Barysau, Minsk region
The Virgin Mary Roman Catholic Church

10. Benyakoni village, Voranava district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Joann God-father

11. Berazvecha village, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

12. Berazino, Minsk region
The Transfiguration Church

13. Brodauka village, Barysau district, Minsk region
The Church of the Holy Trinity

14. Byagoml, Dokshytsy district, Vitsebsk region
The Church of the Nativity of the Virgin

15. Byalavichy village, Masty district, Grodna region
The Church of the Intercession

16. Valozhyn, Minsk region
The Roman Catholic Church of St. Jozef

17. г. Валожын, Мінская вобласць
Царква Раўнаапостальных Канстанціна і Алены

18. в. Васілішкі, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Іаана Хрысціцеля

19. в. Вензавец, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Петра-Паўлаўская царква

20. в. Верцялішкі, Гродзенскі раён
Свята-Аляксандра-Неўская царква

21. г. Вілейка, Мінская вобласць
Касцёл

22. в. Вішнева, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі

23. в. Вішнева, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Свята-Казьма-Дзям'янаўская царква

24. г.п. Вялікая Бераставіца, Гродзенская вобласць
Касцёл Візітацыі Найсвяцейшай Дзевы Марыі

25. в. Вялікія Крывічы, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Свята-Аляксандра-Неўская царква

26. в. Вяляцічы, Барысаўскі раён, Мінская вобласць
Свята-Пакроўская царква

27. в. Вярэйкі, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Найсвяцейшага Імя Марыі

28. в. Гайцюнішкі, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Капліца

29. в. Галынка, Гродзенскі раён
Касцёл

30. в. Гальшаны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Іаана Хрысціцеля

31. в. Гальшаны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Георгіеўская царква

32. г.п. Гарадзея, Нясвіжскі раён, Мінская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

33. г.п. Гарадзішча, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі

17. Valozhyn, Minsk region
The Church of Constantine and Helen, the Equi-Apostles

18. Vassilishki village, Shchuchyn district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Joann God-father

19. Venzavets village, Dzyatlava district, Grodna region
The Church of St. Peter and St. Paul

20. Vyartselishki village, Grodna district
St. Alexander Nevsky Church

21. Vileika, Minsk region
The Roman Catholic Church

22. Vishneva village, Valozhyn district, Minsk region
The Annunciation of Holy Virgin Maria Roman Catholic Church

23. Vishneva village, Valozhyn district, Minsk region
The Church of St. Kazma and St. Dzyamyan

24. Vyalikaya Berastavitsa, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Virgin Mary

25. Vyalikiya Kryvichy village, Valozhyn district, Minsk region
St. Alexander Nevsky Church

26. Vyalyatsichy village, Barysau district, Minsk region
The Transfiguration Church

27. Vyareiki village, Vaukavysk district, Grodna region
The Holy Name of Mary Roman Catholic Church

28. Gaitsiunishki village, Voranava district, Grodna region
The Chapel

29. Galynka village, Grodna district
The Roman Catholic Church

30. Galshany village, Ashmyany district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Joann God-father

31. Galshany village, Ashmyany district, Grodna region
The Church of St. George

32. Garadzeya, Nyasvizh district, Minsk region
The Transfiguration Church

33. Garadzishcha, Baranavichy district, Brest region
The Roman Catholic Church of the Virgin Mary

34. в. Гарнастаевічы, Свіслацкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Петра-Паўлаўская царква

35. в. Геранёны, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Мікалая

36. в. Германавічы, Шаркаўшчынскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі

37. в. Германішкі, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

38. г. Глыбокае, Віцебская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

39. г. Глыбокае, Віцебская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкі сабор

40. в. Гольні, Бераставіцкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Успенская царква

41. г. Гродна
Свята-Сафійскі сабор

42. г. Гродна
Свята-Барыса-Глебская (Каложская) царква

43. г. Гродна
Касцёл Узвіжання Святога Крыжа

44. г. Гродна
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква

45. в. Груздава, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл Узвіжання Найсвяцейшага Крыжа

46. в. Грыгаравічы, Лепельскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Петра-Паўлаўская царква

47. в. Грынявічы, Свіслацкі раён, Гродзенская вобласць
Царква

48. в. Гудагай, Астравецкі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Дабравешчання Найсвяцейшай Дзевы Марыі

49. в. Далматаўшчына, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква

50. в. Даўбені, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Царква

34. Garnastayevichy village, Svislach district, Grodna region
The Church of St. Peter and St. Paul

35. Geraniony village, Iuye district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Michael

36. Germanavichy village, Sharkaushyna district, Vitsebsk region
The Annunciation of Holy Virgin Maria Roman Catholic Church

37. Germanishki village, Voranava district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

38. Glybokaye, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

39. Glybokaye, Vitsebsk region
The Church of the Nativity of the Virgin

40. Golni village, Berastavitsa district, Grodna region
The Church of the Dormition

41. Grodna
St. Sophia Cathedral

42. Grodna
The Church of St. Boris and St. Gleb (Kalozha Church)

43. Grodna
The Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross

44. Grodna
The Church of the Nativity of the Virgin

45. Gruzdava, Pastavy district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross

46. Grygaravichy village, Lepel district, Vitsebsk region
The Church of St. Peter and St. Paul

47. Grynyavichy village, Svislach district, Grodna region
The Church

48. Gudagai village, Astravets district, Grodna region
The Annunciation of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church

49. Dalmataushchyna village, Karelichy district, Grodna region
The Church of the Nativity of the Virgin

50. Daubeni village, Valozhyn district, Minsk region
The Church

51. в. Дварэц, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Антонія Падуанскага

52. в. Дзікушкі, Лідскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл

53. г. Дзяржынск (Койданава), Мінская вобласць
Кальвінскі збор

54. в. Дзярэчын, Зэльвенскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл

55. г.п. Дзятлава, Гродзенская вобласць
Касцёл Успення Найсвяцейшай Дзевы Марыі

56. г.п. Дзятлава, Гродзенская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

57. в. Дубічы, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць
Царква

58. в. Дуды, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Нараджэння Найсвяцейшай Дзевы Марыі

59. в. Дунілавічы, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі
і святога Міхаіла Архангела

60. в. Дунілавічы, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

61. г.п. Жалудок, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Ушэсця Найсвяцейшай Дзевы Марыі

62. в. Жупраны, Ашмянскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

63. в. Жырмуны, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Адшуквання Святога Крыжа

64. в. Жытомля, Гродзенскі раён
Свята-Дабравешчанская царква

65. в. Забалаць, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

66. в. Забрэжжа, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

51. Dvarets village, Dzyatlava district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Anthony of Padua

52. Dzikushki village, Lida district, Grodna region
The Roman Catholic Church

53. Dzyarzhynsk (Koidanava), Minsk region
The Calvinist Monastery

54. Dzyarechyn, Zelva district, Grodna region
The Roman Catoholic Church

55. Dzyatlava, Grodna region
The Dormition of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church

56. Dzyatlava, Grodna region
The Transfiguration Church

57. Dubichy village, Vaukavysk district, Grodna region
The Church

58. Dudy village, Iuye district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Nativity of the Virgin

59. Dunilavichy village, Pastavy district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Mary and St. Archangel Michael

60. Dunilavichy village, Pastavy district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

61. Zhaludok village, Shchuchyn district, Grodna region
The Ascension of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church

62. Zhuprany village, Ashmyany district, Grodna region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

63. Zhyrmuny village, Voranava district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Search for the Holy Cross

64. Zhytomlya village, Grodna district
The Church of the Annunciation

65. Zabalats village, Voranava district, Grodna region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

66. Zabrezha village, Valozhyn district, Minsk region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

67. в. Задарожжа, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць
Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі

68. в. Залессе, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць
Свята-Пакроўская царква

69. в. Залужжа, Стаўбцоўскі раён, Мінская вобласць
Свята-Георгіеўская царква

70. г. Заслаўе, Мінскі раён
Спаса-Праабражэнская царква

71. г. Заслаўе, Мінскі раён
Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі

72. в. Зельзін, Пружанскі раён, Брэсцкая вобласць
Свята-Крыжаўзвіжанская царква

73. г.п. Зэльва, Гродзенская вобласць
Свята-Троіцкая царква

74. г.п. Іўе, Гродзенская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

75. в. Ішкалдзь, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

76. в. Ішчална, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

77. в. Казяны, Браслаўскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Троіцкая царква

78. в. Канвелішкі, Воранаўскі раён,Гродзенская вобласць
Касцёл Найсвяцейшага Сэрца Ісуса

79. в. Карлавічы, Драгічынскі раён, Брэсцкая вобласць
Царква

80. г.п. Карэлічы, Гродзенская вобласць
Свята-Петра-Паўлаўская царква

81. в. Княгінін, Мядзельскі раён, Мінская вобласць
Свята-Троіцкая царква

82. в. Красналукі,Чашніцкі раён, Віцебская вобласць
Свята-Міхайлаўская царква

83. в. Крэва, Смаргонскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Іаана Хрысціцеля

67. Zadarozha, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Mary

68. Zalesse village, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Church of the Intercession

69. Zaluzha village, Staubtsy district, Minsk region
The Church of St. George

70. Zaslauye, Minsk district
The Transfiguration Church

71. Zaslauye, Minsk district
The Roman Catholic Church of St. Mary

72. Zelzin village, Pruzhany district, Brest region
The Church of the Exaltation of the Holy Cross

73. Zelva, Grodna region
The Church of the Holy Trinity

74. Iuye, Grodna region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

75. Ishkaldz village, Baranavichy district, Brest region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

76. Ishchalna village, Shchuchyn district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

77. Kazyany village, Braslau district, Vitsebsk region
The Church of the Holy Trinity

78. Kanvelishki village, Voranava district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Holy Heart of Jesus

79. Karlavichy village, Dragichyn district, Brest region
The Church

80. Karelichy, Grodna region
The Church of St. Peter and St. Paul

81. Knyaginin village, Myadzel district, Minsk region
The Church of the Holy Trinity

82. Krasnaluki village, Chashniki district, Vitsebsk region
The Church of St. Michael

83. Kreva village, Smargon district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Joann God-father

84. в. Лаздуны, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святых Сымона і Тадэвуша

85. в. Латыгаль, Вілейскі раён, Мінская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

86. в. Лаша, Гродзенскі раён
Свята-Мікалаеўская царква

87. в. Лебедзева, Маладзечанскі раён, Мінская вобласць
Свята-Троіцкая царква

88. г. Ліда, Гродзенская вобласць
Свята-Міхайлаўская царква

89. г. Ліда, Гродзенская вобласць
Касцёл Узвіжання Святога Крыжа

90. в. Лошніца, Барысаўскі раён, Мінская вобласць
Свята-Міхайлаўская царква

91. в. Лужкі, Шаркаўшчынскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква

92. в. Лужкі, Шаркаўшчынскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл святога Міхаіла Архангела

93. в. Лучай, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць
Касцёл святога Тадэвуша

94. в. Лявонпаль, Міёрскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Троіцкая царква

95. г. Маладзечна, Мінская вобласць
Свята-Пакроўская царква

96. в. Малая Бераставіца, Бераставіцкі раён,
Гродзенская вобласць
Касцёл святога Антонія Падуанскага

97. в. Малая Бераставіца, Бераставіцкі раён,
Гродзенская вобласць
Свята-Дзмітрыеўская царква

98. в. Мамаі, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

99. в. Масаляны, Бераставіцкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква

84. Lazduny village, Iuye district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Simon and St. Tadeus

85. Latygal village, Vileika district, Minsk region
The Church of St. Michael

86. Lasha village, Grodna region
The Church of St. Michael

87. Lebedzeva village, Maladzechna district, Minsk region
The Church of the Holy Trinity

88. Lida, Grodna region
The Church of St. Michael

89. Lida, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Exaltation of the Holy Cross

90. Loshnitsa village, Barysau district, Minsk region
The Church of St. Michael

91. Luzhki village, Sharkaushyna district, Vitsebsk region
The Church of the Nativity of the Virgin

92. Luzhki village, Sharkaushyna district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Michael the Archangel

93. Luchai village, Pastavy district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Tadeus

94. Lyavonpal village, Miyory district, Vitsebsk region
The Church of the Holy Trinity

95. Maladzechna, Minsk region
The Church of the Intercession

96. Malaya Berastavitsa, Berastavitsa district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Anthony of Padua

97. Malaya Berastavitsa, Berastavitsa district, Grodna region
The Church of St. Demetrius

98. Mamai village, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Transfiguration Church

99. Masalyany village, Berastavitsa district, Grodna region
The Church of the Nativity of the Virgin

100. в. Мікалаева, Міёрскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

100. Mikhalayeva village, Miyory district, Vitsebsk region
The Church of St. Machael

101. в. Мільча, Вілейскі раён, Мінская вобласць
Царква

101. Milcha village, Vileika district, Minsk region
The Church

102. г. Мінск
Свята-Петра-Паўлаўскі кафедральны сабор

102. Minsk
Cathedral of Peter and Paul

103. г. Мінск
Касцёл Святой Тройцы (Святога Роха, Залатагорскі)

103. Minsk
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity
(St. Rochus, Golden Gorka)

104. г. Мінск
Свята-Духаў кафедральны сабор

104. Minsk
The Cathedral of the Holy Spirit

105. г. Мінск
Свята-Петра-Паўлаўская (Кацярынінская) царква

105. Minsk
St. Peter and St. Paul's (Katherine's) Church

106. г.п. Мір, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Мікалая

106. Mir, Karelichy district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Michael

107. в. Мосар, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць
Касцёл святой Ганны

107. Mossar village, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Anna

108. в. Мсцібава, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Іаана Хрысціцеля

108. Mstsibava village, Vaukavysk district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Joann God-father

109. в. Мсціж, Барысаўскі раён, Мінская вобласць
Свята-Юр'еўская царква

109. Mstsizh village, Barysau district, Minsk region
The Church of St. Yuri

110. в. Мураванка (Малое Мажэйкава), Шчучынскі раён,
Гродзенская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква-крэпасць

110. Muravanka (Maloye Mazheikava) village, Shchuchyn district,
Grodna region
The Church-Fortress of the Nativity of the Virgin

111. г.п. Мядзел (Стары), Мінская вобласць
Царква

111. Myadzel (Stary), Minsk region
The Church

112. г. Навагрудак, Гродзенская вобласць
Свята-Барыса-Глебская царква

112. Navagrudak, Grodna region
The Church of St. Boris and St. Gleb

113. г. Навагрудак, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Міхаіла Архангела

113. Navagrudak, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Michael, the Archangel

114. г. Навагрудак, Гродзенская вобласць
Касцёл Праабражэння Гасподня

114. Navagrudak, Grodna region
The Transfiguration Roman Catholic Church

115. г. Навагрудак, Гродзенская вобласць
Свята-Мікалаеўскі сабор

115. Navagrudak, Grodna region
St. Michael's Cathedral

116. г.п. Наваельня, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Ражства-Багародзіцкая царква

117. в. Накрышкі, Дзятлаўскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Барыса-Глебская царква

118. в. Нача, Воранаўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Ушэсця Найсвяцейшай Дзевы Марыі

119. в. Новая Мыш, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Касцёл Праабражэння Гасподня

120. в. Новы Пагост, Міёрскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

121. в. Новы Свержань, Стаўбцоўскі раён, Мінская вобласць
Свята-Успенская царква

122. в. Нягневічы, Навагрудскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Казанская царква

123. в. Орля, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Пакроўская царква

124. в. Падароск, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Троіцкая царква

125. в. Паланэчка, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Касцёл святога Юра

126. в. Панямонь, Гродзенскі раён
Царква

127. в. Паперня, Мінскі раён
Свята-Міхайлаўская царква

128. в. Парэчча, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць
Свята-Ушэсцеўская царква

129. в. Пачапава, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Свята-Пакроўская царква

130. в. Прылепы, Смалявіцкі раён, Мінская вобласць
Свята-Георгіеўская царква

131. в. Пяцеўшчына, Мінскі раён
Спаса-Праабражэнская царква

132. в. Радзівонішкі, Лідскі раён, Гродзенская вобласць
Царква

116. Navayelna, Dzyatlava district, Grodna region
The Church of the Nativity of the Virgin

117. Nakryshki village, Dzyatlava district, Grodna region
The Church of St. Boris and St. Gleb

118. Nacha village, Voranava district, Grodna region
The Ascension of Holy Virgin Mary Roman Catholic Church

119. Novaya Mysh village, Baranavichy district, Brest region
The Transfiguration Roman Catholic Church

120. Nowy Pagost village, Miyory district, Vitsebsk region
The Church of St. Michael

121. Nowy Sverzhan village, Staubtsy district, Minsk region
The Church of the Dormition

122. Nyagnevichy village, Navagrudak district, Grodna region
The Church of the Virgin of Kazan

123. Orlya village, Shchuchyn district, Grodna region
The Church of the Intercession

124. Padarosk village, Vaukavysk district, Grodna region
The Church of the Holy Trinity

125. Palanechka village, Baranavichy district, Brest region
The Roman Catholic Church of St. Jura

126. Panyamon village, Grodna district
The Church

127. Papyernya village, Minsk district
The Church of St. Michael

128. Parecha village, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Church of the Ascension

129. Pachapava village, Baranavichy district, Brest region
The Church of the Intercession

130. Prylepy village, Smalyavichy district, Minsk region
The Church of St. George

131. Pyatseushchyna village, Minsk district
The Church of the Transfiguration

132. Radzivonishki village, Lida district, Grodna region
The Church

133. в. Ражанка, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

134. в. Райца, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл

135. в. Ракаў, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Касцёл

136. г.п. Рось, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Троіцкая царква

137. в. Рымкі, Пастаўскі раён, Віцебская вобласць
Царква

138. в. Самахвалавічы, Мінскі раён
Свята-Духаўская царква

139. в. Самуйлавічы Дольныя, Мастоўскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Казанская царква

140. г.п. Скідаль, Гродзенскі раён
Свята-Пакроўская царква

141. в. Славенск, Валожынскі раён, Мінская вобласць
Царква

142. г. Смаргонь, Гродзенская вобласць
Свята-Міхайлаўская царква

143. в. Солы, Смаргонскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Маці Божай Ружанцовай

144. в. Сталовічы, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Свята-Успенская царква

145. в. Станькава, Дзяржынскі раён, Мінская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

146. в. Старыя Васілішкі, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святых апосталаў Пятра і Паўла

147. г.п. Стоўбцы, Мінская вобласць
Касцёл святога Казіміра

148. в. Суботнікі, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл святога Уладзіслава

133. Razhanka village, Shchuchyn district, Grodna region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

134. Raitsa village, Karelichy district, Grodna region
The Roman Catholic Church

135. Rakau village, Valozhyn district, Minsk region
The Roman Catholic Church

136. Ross, Vaukavysk district, Grodna region
The Church of the Holy Trinity

137. Rymki, Pastavy district, Vitsebsk region
The Church

138. Samahvalavichy village, Minsk district
The Church of the Holy Spirit

139. Samuilavichy Dolnyia village, Masty district, Grodna region
The Church of the Virgin of Kazan

140. Skidal, Grodna region
The Church of the Intercession

141. Slavensk village, Valozhyn district, Minsk region
The Church

142. Smargon, Grodna region
The Church of St. Michael

143. Soly village, Smargon district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Virgin with the Rosary

144. Stalovichy village, Baranavichy district, Brest region
The Church of the Assumption

145. Stankava village, Dzyarzhynsk district, Minsk region
The Church of St. Michael

146. Staryia Vassilishki village, Shchuchyn district, Grodna region
The Roman Catholic Church of Peter and Paul, St. Apostles

147. Staubtsy, Minsk region
The Roman Catholic Church of St. Kazimerz

148. Subotniki village, Iuye district, Grodna region
The Roman Catholic Church of St. Uladzislau

149. в. Сурвілішкі, Іўеўскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

150. в. Турэйск, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

151. в. Турэц, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Пакроўская царква

152. в. Удзела, Глыбоцкі раён, Віцебская вобласць
Касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі

153. в. Узмёны, Міёрскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

154. в. Хатава, Стаўбцоўскі раён, Мінская вобласць
Царква

155. в. Цырын, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

156. в. Чарасы, Міёрскі раён, Віцебская вобласць
Свята-Мікалаеўская царква

157. г.п. Шаркоўшчына, Віцебская вобласць
Царква

158. в. Шклянцы, Докшыцкі раён, Віцебская вобласць
Касцёл

159. в. Шчорсы, Навагрудскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Дзмітрыеўская царква

160. г. Шчучын, Гродзенская вобласць
Касцёл святой Тэрэзы

161. г. Шчучын, Гродзенская вобласць
Свята-Міхайлаўская царква

162. в. Шылавічы, Ваўкавыскі раён, Гродзенская вобласць
Касцёл Прасвятой Тройцы

163. в. Язна, Міёрскі раён, Віцебская вобласць
Спаса-Праабражэнская царква

164. в. Ярэмічы, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Ушэсцеўская царква

165. в. Ятвеск, Шчучынскі раён, Гродзенская вобласць
Свята-Пакроўская царква

149. Sourvilishki village, Iuye district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

150. Tureisk village, Shchuchyn district, Grodna region
St. Michael's Church

151. Turets village, Karelichy district, Grodna region
The Church of the Intercession

152. Udzela village, Glybokaye district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church of St. Mary

153. Uzmiony village, Miyory district, Vitsebsk region
St. Michael's Church

154. Khatava village, Staubtsy district, Minsk region
The Church

155. Tsyryn village, Karelichy district, Grodna region
The Transfiguration Church

156. Charassy village, Miyory district, Vitsebsk region
St. Michael's Church

157. Sharkoushchyna, Vitsebsk region
The Church

158. Shkliantsy village, Dokshytsa district, Vitsebsk region
The Roman Catholic Church

159. Shchorsy village, Navagrudak district, Grodna region
The Church of St. Demetrius

160. Schuchyn, Grodna region
St. Theresa Roman Catholic Church

161. Schuchyn, Grodna region
St. Michael's Church

162. Shylavichy village, Vaukavysk district, Grodna region
The Roman Catholic Church of the Holy Trinity

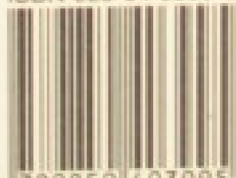
163. Yazna village, Miyory district, Vitsebsk region
The Transfiguration Church

164. Yaremichy village, Karelichy district, Grodna region
The Church of the Ascension

165. Yatvesk village, Shchuchyn district, Grodna region
The Church of the Intercession

Фотаздымкі Яна Балзункевіча — гэта бясцэнная гістарычная крыніца, якая дазваляе ўявіць выгляд многіх хрысціянскіх храмаў Беларусі на пачатку **XX** стагоддзя. Углядаючыся ў гэтыя здымкі, мы набываем магчымасць сваімі вачыма ўваскрашаць у свядомасці нашу мінуўшчыну, пераносіцца ў яе ауру.

ISBN 985-04-0399-3
9 789850 403995